

Державний торговельно-економічний університет
Кафедра міжнародного менеджменту

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«ОРГАНІЗАЦІЯ ЕКСПОРТУ ВЗУТТЯ ДО ПОЛЬЩІ»

(за матеріалами ТОВ «Olteya», м. Житомир)

студентки 5 курсу, 1з групи,
спеціальності 073 «Менеджмент»
освітньої програми «Менеджмент
зовнішньоекономічної діяльності»

Василевської Анни
Костянтинівни

Науковий керівник:
к.е.н., доцент кафедри
міжнародного менеджменту

Слоква Марина
Григорівна

Гарант освітньої
програми «Менеджмент
зовнішньоекономічної діяльності»,
к.е.н., доцент кафедри
міжнародного менеджменту

П'янкова Оксана
Василівна

Київ 2023

Державний торговельно-економічний університет

Факультет міжнародної торгівлі та права

Кафедра міжнародного менеджменту

Спеціальність, освітня програма менеджмент / менеджмент
зовнішньоекономічної діяльності

Затверджую

Зав. кафедри Мельник Т.М.

«...»..... 2022 р.

Завдання

на випускню кваліфікаційну роботу студентіві

Василевській Анні Костянтинівні

(прізвище, ім'я, по-батькові)

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи

«Організація експорту взуття до Польщі» (за матеріалами ТОВ «Olteya»)

Затверджена наказом ДТЕУ від «06» грудня 2022 р. №3268

2. Строк здачі студентом закінченої роботи

16 січня 2023 р.

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи

Мета роботи є обґрунтування заходів з підвищення ефективності експортних операцій підприємства (на прикладі ТОВ «Olteya») шляхом організації експорту взуття до Польщі.

Об'єкт дослідження є експортна діяльність підприємства ТОВ «Olteya».

Предмет дослідження є інструментарій організації експортних поставок взуття до Польщі.

4. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (перелік питань за кожним розділом)

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ДОСЛІДЖЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА – СУБ'ЄКТА ЗЕД ТОВ «OLTEYA»

1.1. Оцінка фінансово-економічних показників діяльності ТОВ «Olteya»

1.2. Аналіз експортної діяльності ТОВ «Olteya»

РОЗДІЛ 2. ОБГРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ПОТЕНЦІЙНОГО РИНКУ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКСПОРТУ ВЗУТТЯ ТОВ «OLTEYA»

2.1. Визначення основних тенденцій розвитку світового ринку взуття

2.2. Оцінка перспектив експорту взуття ТОВ «Olteya» до Польщі

РОЗДІЛ 3. РЕАЛІЗАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКОГО РІШЕННЯ ЩОДО ЕКСПОРТУ ВЗУТТЯ ТОВ «OLTEYA» ДО ПОЛЬЩІ

3.1. Організаційне забезпечення здійснення експорту ТОВ «Olteya» до Польщі

3.2. Прогнозна оцінка результативності експортної поставки до Польщі

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

5. Календарний план роботи

№ з/п	Назва етапів написання випускної кваліфікаційної роботи	Терміни виконання етапів роботи	
		За планом	Фактично
1	Вибір теми випускної кваліфікаційної роботи	до 15 листопада	15 листопада
2	Оформлення і затвердження завдання на випускну кваліфікаційну роботу	до 1 грудня	1 грудня
3	Написання 1 розділу випускної кваліфікаційної роботи	до 10 грудня	10 грудня
4	Написання 2 розділу випускної кваліфікаційної роботи	до 20 грудня	20 грудня
5	Написання 3 розділу випускної кваліфікаційної роботи	до 3 січня	3 січня
6	Подання завершеної випускної кваліфікаційної роботи на перевірку керівникові	до 10 січня	10 січня
7	Подання випускної кваліфікаційної роботи на кафедру	до 16 січня	16 січня
8	Підготовка до захисту випускної кваліфікаційної роботи в атестаційній комісії, отримання зовнішньої рецензії	до 1 лютого	1 лютого
9	Захист випускної кваліфікаційної роботи атестаційній комісії		

6. Дата видачі завдання «1» грудня 2023 р.

7. Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи

Слоква М. Г.

(прізвище, ініціали, підпис)

8. Гарант освітньої програми П'янкова О.В.

(прізвище, ініціали, підпис)

9. Завдання прийняла до виконання студентка

Василевська А.К.

(прізвище, ініціали, підпис)

10. Відгук наукового керівника випускної кваліфікаційної роботи

Студенткою Василевською Анною Костянтинівною було підготовлено випускну кваліфікаційну роботу на здобуття освітнього ступеня бакалавр на тему «Організація експорту взуття до Польщі» за матеріалами ТОВ «Olteya». За змістом підготовлена робота відповідає заявленій темі. Роботу було виконано та подано у встановлені графіком терміни. У першому розділі роботи було виконано аналіз основних фінансово-економічних показників діяльності підприємства, охарактеризовано експортну діяльність. У другому розділі роботи було висвітлено особливості світового ринку алкогольних напоїв, визначено пріоритетний ринок збуту. Третій розділ роботи присвячено обґрунтуванню управлінського рішення щодо експортної поставки ТОВ «Olteya» взуття до Польщі.

При написанні роботи студентка користувалась: даними бухгалтерської звітності ТОВ «Olteya» за останні 5 років (2017-2021 роки), статистичними даними щодо зовнішньої торгівлі взуттям, нормативно-правовими документами, що регламентують питання зовнішньої торгівлі. Щодо побажання, то варто відмітити, що у п. 3.1 необхідно було більшою мірою розкрити організаційні аспекти майбутньої експортної поставки.

По роботі Василевською А.К. можна зробити висновок, що у цілому, вона підготовлена із дотриманням існуючих до робіт такого рівня вимог, що дозволяє її допустити до захисту.

Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи

(підпис, дата)

11. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу

Випускна кваліфікаційна робота студента

Василевська А. К.

(прізвище, ініціали)

може бути допущена до захисту екзаменаційній комісії.

Гарант освітньої програми

П'янкова О.В.

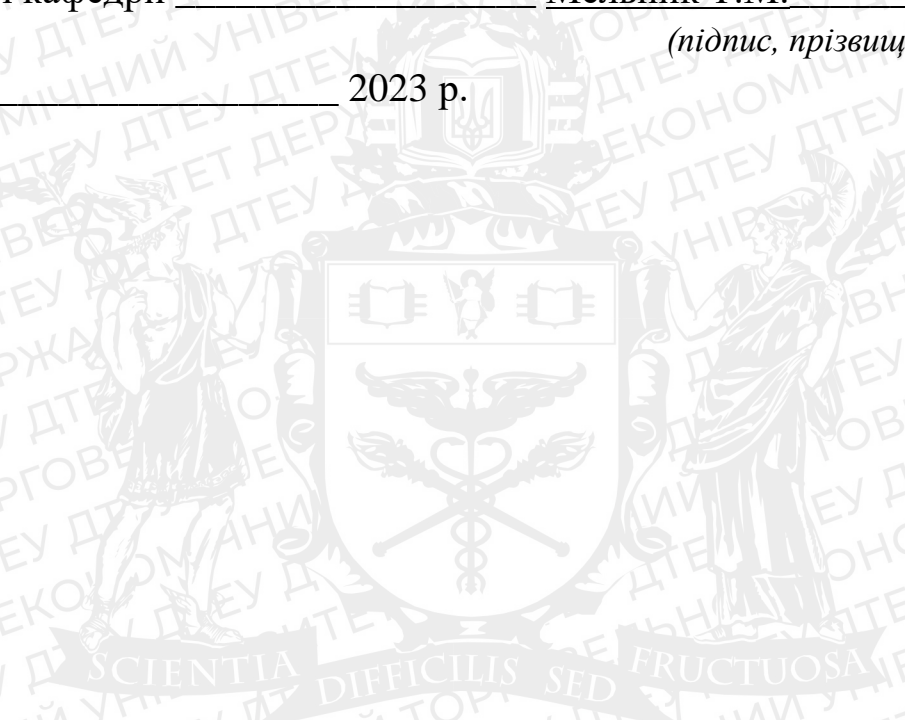
(підпис, прізвище, ініціали)

Завідувач кафедри

Мельник Т.М.

(підпис, прізвище, ініціали)

«   »   2023 р.

АНОТАЦІЯ

Василевська А.К. «Організація експорту взуття до Польщі (за матеріалами ТОВ «Olteya», м. Житомир)». Рукопис.

Випускна кваліфікаційна робота зі спеціальності «Менеджмент» освітньої програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», Державний торговельно-економічний університет, Київ, 2023.

Випускну кваліфікаційну роботу присвячено дослідженню прикладних аспектів організації експортної поставки взуття до Польщі, досліджено особливості функціонування підприємства-суб'єкта ЗЕД, проаналізовано світовий ринок взуття, обґрунтовано вибір Польщі як країни-контрагента для реалізації експортного потенціалу вітчизняного виробника, обґрунтовано управлінське рішення щодо експорту у частині підготовки відповідного організаційного забезпечення та визначення прогностичної оцінки результативності експорту взуття до Польщі.

Ключові слова: експортні операції, організація діяльності суб'єкта ЗЕД, взуття, ринок, ефективність, Польща.

SUMMARY

Vasilevska A.K. «Organization of the export of footwear to Poland (according to the materials of «Olteya» LLC, Zhytomyr)». Manuscript.

Graduation qualification work in the specialty "Management" of the educational program "Management of foreign economic activity", State University of Trade and Economics, Kyiv, 2023.

The graduation qualification work is devoted to the study of applied aspects of the organization of the export supply of footwear to Poland, the peculiarities of the functioning of the enterprise subject to the FTE, the global footwear market is analyzed, the choice of Poland as a counterparty country for the realization of the export potential of the domestic manufacturer is substantiated, the management decision regarding export is justified in part preparation of appropriate organizational support and determination of the forecast assessment of the performance of footwear exports to Poland.

Keywords: export operations, organization of activities of a foreign trade entity, footwear, market, efficiency, Poland.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ДОСЛІДЖЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА – СУБ’ЄКТА ЗЕД ТОВ «OLTEYA»	6
1.1. Оцінка фінансово-економічних показників діяльності ТОВ «Olteya»...	6
1.2. Аналіз експортної діяльності ТОВ «Olteya».....	19
РОЗДІЛ 2. ОБГРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ПОТЕНЦІЙНОГО РИНКУ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКСПОРТУ ВЗУТТЯ ТОВ «OLTEYA»	25
2.1. Визначення основних тенденцій розвитку світового ринку взуття.....	25
2.2. Оцінка перспектив експорту взуття ТОВ «Olteya» до Польщі.....	31
РОЗДІЛ 3. РЕАЛІЗАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКОГО РІШЕННЯ ЩОДО ЕКСПОРТУ ВЗУТТЯ ТОВ «OLTEYA» ДО ПОЛЬЩІ	38
3.1. Організаційне забезпечення здійснення експорту ТОВ «Olteya» до Польщі.....	38
3.2. Прогнозна оцінка результативності експортної поставки до Польщі...	42
ВИСНОВКИ	45
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	47
ДОДАТКИ	51

ВСТУП

Актуальність теми. За теперішнього часу жодна країна світу не може існувати незалежно від інших країн, а також бути відстороненою від процесів, що відбуваються у світі. Країни та їх національні економіки впливають одна на одну в галузях промисловості, війська, економіки, політики, гуманітарії, культури, навколишнього середовища тощо. Для розвитку цих відносин країни встановлюють дипломатичні відносини та укладають угоди та договори в різних сферах співробітництва. Країни вступають до міжнародних глобальних організацій (ООН, МВФ, СОТ та ін.), створюють міжурядові регіональні організації — економічні (наприклад, ЄС), військово-політичні (НАТО) тощо.

Цей набір міжнародних відносин об'єднує нації світу в єдину систему — міжнародне співтовариство та його національні економіки — для формування глобальної економіки. Глобальна економіка — це економіка, в якій усі країни світу співпрацюють і функціонують на основі міжнародного поділу праці. Міжнародні економічні відносини відіграють ключову роль в інтеграції країн у світову економічну систему. Вони включені в потік товарів, послуг, капіталу, робочої сили та інформації між країнами, регіонами та частинами світу.

Аналіз тенденцій розвитку внутрішнього та зовнішнього ринків взуття показує, що в країнах з розвинутою ринковою економікою внутрішній попит здебільшого зосереджений на вітчизняній продукції, а не на продукції іноземних виробників. Особливо для взуттєвої промисловості відновлення внутрішнього попиту є важливою відправною точкою для взуттєвої промисловості для забезпечення ефективності праці. Сучасні ринкові відносини вимагають постійного оновлення товарної пропозиції, тому, в першу чергу, виникає нагальна потреба у виробництві та виведенні на ринок асортименту оновленої продукції з використанням сучасних нестандартних матеріалів. З розвитком науки і техніки розвиток продуктивності, розробка та запуск нових продуктів, а також трансформація та конверсія продуктів значною мірою сприяли балансу між

попитом і пропозицією. Якщо споживча якість нового товару задовольняє вимоги всіх сторін ринку (споживачів товару), він займе міцні позиції на ринку [2-4].

Український взуттєвий ринок в останні роки зростає, але його справжній потенціал ще далекий від реалізації. Вітчизняний ринок взуття характеризується тим, що в Україні виробляється лише трохи більше 5% продукції. Все інше імпортується. Коли ціни ростуть, продавці змушені знижувати ціни, щоб вийти на беззбитковість, коли принаймні більшість їхніх колекцій буде продано.

Дослідження тенденцій розвитку світового ринку взуття дає можливість об'єктивно проаналізувати позиції різних країн та перспективи їх співпраці з Україною, тому обрана тема є актуальною.

Дослідженням ринку взуття в Україні займалися такі науковці, як О. Бородиня, В. Катрич, В.А. Отрошко, Н.М. Омельченко, М.Н. Іванова та інші. Наведене зумовило вибір теми дослідження та встановлення його мети.

Метою випускної кваліфікаційної роботи є обґрунтування заходів з підвищення ефективності експортних операцій підприємства (на прикладі ТОВ «Olteya») шляхом організації експорту взуття до Польщі.

Для досягнення поставленої мети даної роботи необхідно було виконати такі *завдання*:

- оцінити фінансово-економічні показники діяльності ТОВ «Olteya»;
- проаналізувати експортну діяльність ТОВ «Olteya»;
- визначити основні тенденції розвитку світового ринку взуття;
- дослідити перспективи експорту взуття ТОВ «Olteya» до Польщі;
- розглянути організаційне забезпечення здійснення експорту ТОВ «Olteya» до Польщі;
- виконати прогнозну оцінку результативності експортної поставки до Польщі.

Об'єктом дослідження є експортна діяльність підприємства ТОВ «Olteya».

Предметом дослідження є інструментарій організації експортних поставок взуття до Польщі.

Методи дослідження. Методи, які були використані в роботі: фінансово-економічний аналіз (визначення поточного стану фінансових результатів

підприємства), експертна оцінка (визначення конкурентоспроможності підприємства серед інших українських експортерів), аналіз прямих і непрямих факторів, методи оцінки ефективної конкуренції (шляхом аналізу його основних фінансових показників для оцінки конкурентної позиції та сильних сторін бізнесу), SWOT-аналізу (виявлення сильних і слабких сторін, можливостей і загроз, а також визначення потенціалів, пов'язаних з цими 4 показниками), порівняльних методів (порівняння: ТОВ «Olteya» з іншою експортною компанією та визначити переваги; експорт, контрактні ціни зі світом та Україною, умови контракту).

Базу даних дослідження складала: економічна навчальна та наукова література, офіційні статистичні дані вітчизняної та зарубіжних статистичних організацій, дані звітності підприємства, програми розвитку підприємств, результати досліджень, проведених автором.

Практична значущість одержаних результатів. Висновки та рекомендації, отримані у роботі, можуть бути використані в діяльності ТОВ «Olteya» в частині пропозицій щодо реалізації управлінських рішень щодо експорту взуття до Польщі.

Структура роботи. Випускна кваліфікаційна робота має наступну структуру: вступ, три розділи, висновки та пропозиції, список використаних джерел, який містить 38 найменувань, та додатки. Робота також містить 25 таблиць та 7 рисунків. Обсяг роботи складає 54 сторінки.

РОЗДІЛ 1. ДОСЛІДЖЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА – СУБ'ЄКТА ЗЕД ТОВ «OLTEYA»

1.1. Оцінка фінансово-економічних показників діяльності ТОВ «Olteya»

Досліджуване підприємство – Товариство з обмеженою відповідальністю «Olteya» (далі - ТОВ «Olteya»). Діяльність компанії регулюється Господарським Кодексом України, Кодексом законів про працю України, статутом організації, установчим договором, протоколами ТОВ «Olteya» та іншим чинним законодавством.

Основні види діяльності:

- 15.20 Виробництво взуття;
- 46.42 Оптова торгівля одягом і взуттям;
- 46.90 Неспеціалізована оптова торгівля;
- 47.72 Роздрібна торгівля взуттям і шкіряними виробами в спеціалізованих магазинах.

Основний вид діяльності ТОВ «Olteya» є виробництво взуття.

Взуттєва фабрика «Olteya» займається виробництвом та оптовим продажем взуття. Продукція ТОВ «Olteya» виготовляється на сучасному обладнанні провідних італійських виробників і тільки з використанням ліцензованих матеріалів. Весь асортимент продукції ТОВ «Olteya» розробляється власним конструкторським бюро.

ТОВ «Olteya» представлено на ринку на вже багато років і випускає широкий асортимент якісного, модного жіночого взуття на всі сезони. Взуття «Olteya» відрізняється вишуканим зовнішнім виглядом і високою якістю виконання.

Підприємство приймає як дрібні, так і великі оптові замовлення і готові до багаторічної конструктивної співпраці з кожним клієнтом, який цікавиться оптом і в роздріб взуттям і звик купувати взуття від виробників. Співпрацюють з великими взуттєвими магазинами та приватними підприємцями.

В ході роботи підприємства була зібрана відмінна команда професіоналів взуття, від дизайнерів і модельєрів до виробничого персоналу, і команда сумлінних працівників, які беруть безпосередню участь у процесі виробництва взуття. Усі члени керівництва компанії також є багатопрофільними фахівцями взуттєвої галузі, добре розбираються у всіх сферах виробництва.

В останні роки, після виходу на ринок польського взуття, компанія переорієнтувалася на більш екзотичні жіночі стилі. Закуповуючи спецтехніку для іноземних брендів (Італія, Туреччина, Польща, Словаччина та ін.), якість продукції досягла найвищого рівня в Європі.

У виробництві продукції використовується тільки натуральна сировина:

- Leer (Туреччина, Італія, Україна);
- Клей (Туреччина, Італія, Польща);
- Підшви та каблуки (Туреччина, Італія, Україна).

Сьогодні підприємство ТОВ «Olteya» виробляє всі моделі жіночого взуття. Всі модельні колекції постійно оновлюються, щоб не відставати від потреб ринку та віддавати данину моді нинішнього та майбутнього сезону.

Компанія орієнтується на взаємодію з установами та підприємствами в роздрібній та оптовій торгівлі товарами взуттєвої промисловості та дрібним оптом, а також виготовляє моделі взуття від дрібних до великих партій (дрібно-великий опт). Взуття сертифіковане на території України.

Проведення аналізу фінансово-економічних показників діяльності підприємства почнемо з аналізу структури та динаміки зведеного балансу та оборотних активів підприємства.

Аналіз майна підприємства включає аналіз складу та структури майна, розгляд джерел формування майна, змін елементів його складу та вивчення джерела його формування. Перш за все, на основі даних фінансової звітності ТОВ «Olteya» (додатки А-Г) було зроблено аналіз майна підприємства та джерел його формування на (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Аналіз структури і динаміки активів ТОВ «Olteya», тис. грн.

Показник (станом на 31.12)	2017	2018		2019		2020		2021	Відхилення (+/-), тис.грн.	Темп приросту,%				
		Питома вага,%	Питома вага,%	Питома вага,%	Питома вага,%	Питома вага,%	Питома вага,%			2021/ 2017	2021/ 2020			
1. Необоротні активи														
Нематеріальні активи	1989	0,5	2486	0,5	2561	0,5	3347	0,5	52683	6,3	50694	49336	2548,7	1574,0
Основні засоби	394629	91,1	439908	94,9	400552	75,8	649988	98,3	595627	71,2	200998	-54361	50,9	91,6
Інші фінансові інвестиції	0	0	0	0	0	0	0	0	182184	21,8	182184	182184	-	-
Усього за розділом 1	433019	41,2	463264	42,2	528591	41,4	661211	38,1	836220	37,3	403201	175009	93,1	126,5
2. Оборотні активи														
Запаси	169524	27,4	188085	29,7	207076	27,7	356252	33,2	535007	37,9	365483	178755	215,6	150,2
Дебіторська заборгованість за товари	236814	38,3	173504	27,4	254709	34,1	247558	23,1	416057	29,5	179243	168499	75,7	168,1
Дебіторська заборгованість за розрахунками	14324	2,3	15352	2,4	64936	8,6	87260	8,1	27948	1,9	13624	-59312	95,1	32,0
Інша поточна дебіторська заборгованість	27844	4,5	26712	4,2	8358	1,1	40662	3,8	111710	7,9	83866	71048	301,2	274,7
Грошові кошти	142915	23,1	217476	34,3	180209	24,1	310405	28,9	56982	4,04	-85933	-253423	-60,1	18,4
Усього за розділом 2	617758	58,8	633731	57,8	746803	58,6	1072420	61,9	1408576	62,7	790818	336156	128,0	131,3
Баланс	1050777	100,0	1096995	100,0	1275394	100,0	1733631	100,0	2244796	100,0	1194019	511165	113,6	129,5

Джерело: розраховано автором за даними ТОВ «Olteya»

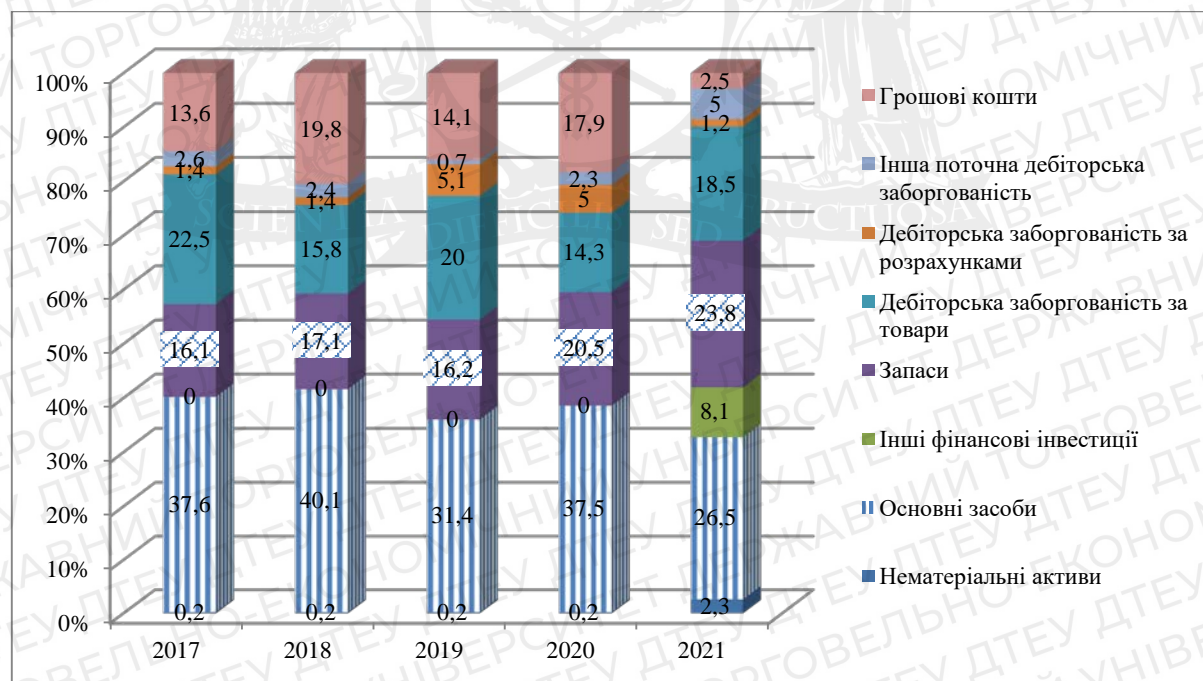
У структурі активів ТОВ «Olteya» 37,3% складають необоротні активи, а решта – оборотні активи (переважно запаси та дебіторська заборгованість). Збільшення основних засобів привело до зростання необоротних активів на 30,245 млн грн у 2018 році. Спостерігається також зростання необоротних активів у 2019 році на 65,327 млн гривень. Це збільшення майже у 9 разів відбулось завдяки видатним капіталовкладенням. Зростання необоротних активів у 2020 році зафіксовано лише на 786 тис. грн та у 2021 році на 49 336 тис. грн. І в основному це відбувалося за рахунок інших фінансових інвестицій. Станом на кінець 2021 року необоротні активи компанії в основному складають основні засоби (71,2% необоротних активів) та інші фінансові інвестиції (21,8%) Зміни в оборотних активах виглядають наступним чином: оборотні активи в основному складаються з

запасів і складу дебіторської заборгованості. Протягом усього періоду аналізу запаси зростали, що можна пояснити збільшенням виробничих потужностей підприємства, які на кінець 2021 року склали 535,007 тис. грн, або 38% оборотних активів.

На кінець 2021 року дебіторська заборгованість компанії становила 39% оборотних активів. У структурі дебіторської заборгованості найбільшу частку має заборгованість за товари та послуги, найменшу – розрахункова.

Щодо наявності грошових коштів, то за період 2017-2020 років ТОВ «Olteya» накопичила на своїх рахунках їх велику суму – 23-35% ліквідних активів, і лише у 2021 році їх сума зменшилася на 253,423 млн грн. (до 56,982 млн грн, або 4% ліквідних активів).

На рис. 1.1 подано динаміку структури активів ТОВ «Olteya» за 2017-2021 роки.

Рисунок 1.1. Динаміка структури активів ТОВ «Olteya» за 2017-2021 рр., %

Джерело: побудовано автором за даними ТОВ «Olteya»

У структурі активів найбільшу питому вагу складають оборотні активи: у 2017 році вони становили 58,8%, у 2018 році – 57,8%, у 2019 році – 58,6%, у 2020

році – 61,9%, у 2021 році – 62,7%. Як видно, то протягом періоду спостерігається переважно зростання цього показника.

Проаналізуємо показники прибутковості підприємства (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Динаміка показників рентабельності ТОВ «Olteya»

Показник (станом на 31.12)	2017	2018	2019	2020	2021	Відхилення абсолютне		Темп зростання, %	
						2021/ 2017	2021/ 2020	2021/ 2017	2021/ 2020
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Чистий прибуток, тис.грн.	44527	96791	200243	295955	383686	339159	87731	761,7	129,6
2. Чистий дохід від реалізації, тис.грн.	739020	928917	1169746	1200072	1711495	972475	511423	131,6	142,6
3. Сума активів, тис.грн.	1050777	1096995	1275394	1733631	2244796	1194019	511165	113,6	129,5
4. Сума власного капіталу, тис.грн.	601732	696155	896393	1308148	1691834	1090102	383686	181,2	129,3
5. Сума позиченого капіталу, тис.грн.	449045	400840	379001	425483	552962	103917	127479	23,1	129,9
6. Разом витрати підприємства, тис.грн.	780113	821546	957017	1099049	1533473	753360	434424	96,6	139,5
7. Валова рентабельність продаж (1/2*100%)	6,0	10,4	17,1	24,7	22,4	16,4	-2,2	273,3	90,9
8. Рентабельність активів (1/3*100%)	4,2	8,8	15,7	17,1	17,1	12,9	0,0	307,1	100,1
9. Рентабельність власного капіталу (1/4 *100%)	7,4	13,9	22,3	22,6	22,7	15,3	0,1	206,8	100,2
10. Рентабельність позиченого капіталу (1/5*100%)	9,9	24,1	52,8	69,6	69,4	59,5	-0,2	601,0	99,8
11. Рентабельність продукції (1/6*100%)	5,7	11,8	20,9	26,9	25,0	19,3	-1,9	338,6	92,9

Джерело: розраховано автором за даними ТОВ «Olteya»

Аналіз даних показників рентабельності показав, що діяльність підприємства є рентабельною та прибутковою. Так, у 2021 році рентабельність валового прибутку ТОВ «Olteya» дорівнювала 22,4%, збільшившись у 3,7 рази порівняно з

2017 роком. Решта показників прибутковості також продемонстрували відповідне зростання.

Далі проаналізуємо джерела формування майна компанії (табл. 1.3).

Таблиця 1.3

Аналіз динаміки та структури пасивів ТОВ «Olteya», тис. грн.

Показник (станом на 31.12)	2017	Питома вага, %		Питома вага, %		Питома вага, %		Питома вага, %		Питома вага, %		Відхилення (+), тис.грн.		Темп приросту,%	
		2018	2019	2020	2021	2021 / 2017	202 1/ 202 0	2021/ 2017	202 1/ 202 0						
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Власний капітал															
Статутний капітал	1795 28	29,8	1795 28	25, 8	1795 28	20,0	17952 8	13, 7	1795 28	10, 6	0	0	0,0	100 ,0	
Додатковий капітал	3085 59	51,3	4020 79	57, 8	4942 03	55,1	73066 7	55, 9	1012 216	59, 8	7036 57	281 549	228,0	138 ,5	
Резервний капітал	1500 0	2,5	1994 3	2,9	2478 3	2,8	34883	2,7	4988 3	2,9	3488 3	150 00	232,6	143 ,0	
Нерозподілений прибуток	9864 5	16,4	9460 5	13, 6	1978 79	22,1	36307 0	27, 8	4502 07	26, 6	3515 62	871 37	356,4	124 ,0	
Усього за розділом 1	6017 32	57,3	6961 55	63, 5	8963 93	70,3	13081 48	75, 5	1691 834	75, 4	1090 102	383 686	181,2	129 ,3	
Довгострокові зобов'язання															
Усього за розділом 2	1111 6	1,1	0	0,0	0	0,0	0	0,0	6873	0,3	- 4243	687 3	-38,2	-	
Поточні зобов'язання															
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	3985 53	91,0	3348 80	83, 5	3214 88	84,8	39193 1	92, 1	4808 98	88, 1	8234 5	889 67	20,7	12 2,7	
Поточні зобов'язання за розрахунками з бюджетом	8025	1,8	1018 8	2,5	1708 6	4,5	20073	4,7	2666 9	4,9	1864 4	659 6	232,3	13 2,9	
зі страхування	880	0,2	852	0,2	616	0,2	773	0,2	882	0,2	2	109	0,2	114 ,1	
з оплати праці	1887	0,4	2022	0,5	1978	0,5	2703	0,6	2817	0,5	930	114	49,3	104 ,2	
Інші поточні зобов'язання	2833 3	6,5	3432 8	8,6	1714 1	4,5	1051	0,2	2386 4	4,4	- 4469	228 13	-15,8	227 0,6	
Усього за розділом 3	4379 29	41,7	4008 40	36, 5	3790 01	29,7	42548 3	24, 5	5460 89	24, 3	1081 60	120 606	24,7	128 ,3	
Баланс	1050 777	100,0	1096 995	100, 0	1275 394	100, 0	17336 31	100, 0	2244 796	100, 0	1194 019	511 165	113,6	129 ,5	

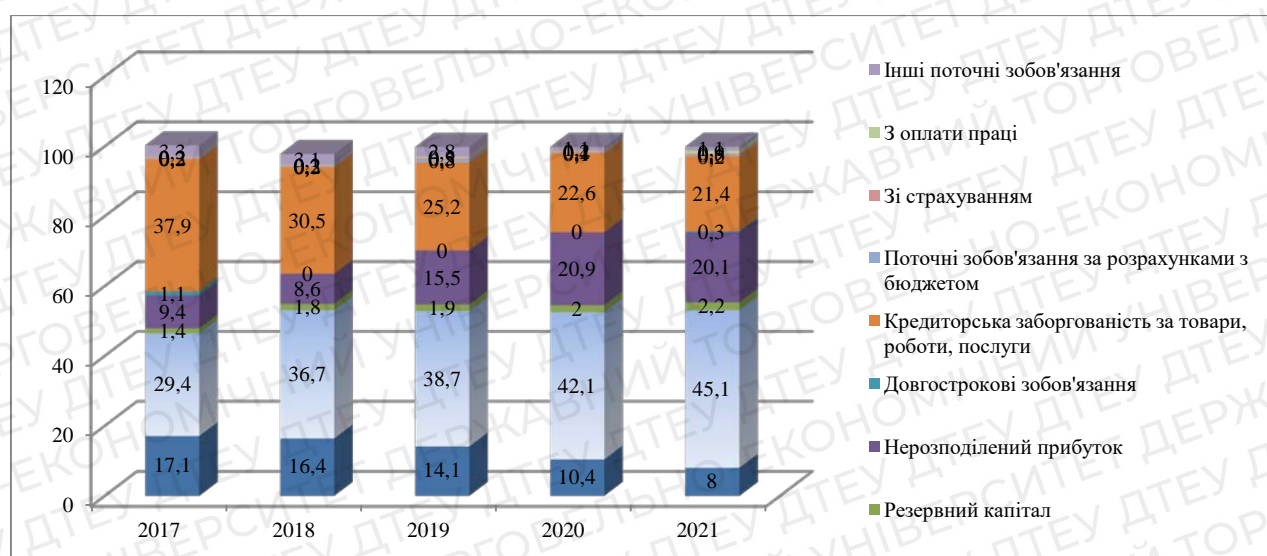
Джерело: розраховано автором за даними ТОВ «Olteya»

Аналіз структури та динаміки пасивів ТОВ «Olteya» показав таке: протягом усього періоду аналізу розмір статутного капіталу залишається незмінним (179 528 тис. грн.), а додатковий капітал збільшується з 308 559 тис. грн. у 2017 році, до 1012 216 тис. гривень у 2021 році, що становить майже 60% статутного капіталу

компанії. Діяльність підприємства є прибутковою, тому нерозподілений прибуток збільшився в 2017 році з 98645 тис. грн. до 450,207 млн грн за 2021 рік. У результаті частка в 2021 році збільшиться на 383,686 млн грн. або 29%, що становить 75,4% валюти балансу на кінець року. Обсяг довгострокових зобов'язань компанії невеликий (менше 1% у валюті балансу), спостерігався лише у 2017 та 2021 роках, у тому числі відстрочені зобов'язання з податку на прибуток – 6,762 млн грн. та інші довгострокові зобов'язання в сумі 111 тис. грн.

Щодо поточних зобов'язань підприємства, то це в основному кредиторська заборгованість. Так, кредиторська заборгованість за товари, роботи та послуги у 2017-2021 роках становила 85-90% поточних зобов'язань компанії. Сума на 2020 рік становить 391,931 млн грн. - 88% поточних зобов'язань. У 2021 році його обсяг торгів зріс на 88,967 млн грн. - до 480 898 тис. грн. У 2021 році поточні зобов'язання по розрахунках з бюджетом становлять приблизно 5% поточних зобов'язань, збільшившись за рік на 6 596 тис. грн. - до 26 669 тис. грн. Поточні зобов'язання зі страхування та оплати праці у 2021 році становлять лише 0,2% та 0,5% від обсягу поточних зобов'язань. Зростання по інших поточних зобов'язаннях у 2021 році зафіксовано на рівні 22,813 млн грн., їх частка у структурі поточних зобов'язань становила 4,4%. Зростання сумарне поточних зобов'язань у 2021 році зафіксоване на рівні 120,606 млн грн. або 28,3%. На рисунку 1.2 зображено структуру пасивів.

Рисунок 1.2. Динаміка структури пасивів ТОВ «Olteya» за 2017-2021 рр., %

Джерело: побудовано автором за даними ТОВ «Olteya»

Серед джерел формування майна підприємства найбільшу частку має власний капітал: 2017 рік – 57,3%, 2018 рік – 63,5%, 2019 рік – 70,3%, 2020 рік – 75,5%, 2021 рік – 75,4%. Власний капітал в основному сформований за рахунок статутного капіталу, додаткового капіталу та нерозподіленого прибутку.

Проаналізуємо основні фінансові результати діяльності підприємства на основі даних «Звіту про фінансові результати» (табл. 1.4).

Таблиця 1.4

Аналіз фінансових результатів діяльності ТОВ «Olteya», тис. грн.

Показники (станом на 31.12)	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік	Абс.відх.(+,-)		Темп приросту,%	
						2021/ 2017	2021/ 2020	2021/ 2017	2021/ 2020
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Чистий дохід	739020	928917	1169746	1200072	1711495	972475	511423	131,6	142,6
Собівартість	337637	411213	462271	386119	681754	344117	295635	101,9	176,6
Валовий дохід	401383	517704	707475	813953	1029741	628358	215788	156,5	126,5
Інші операційні доходи	33398	12246	25535	151783	236736	203338	84953	608,8	156,0
Адміністративні витрати	80000	52786	42047	59151	140282	60282	81131	75,4	237,2
Витрати на збут	85111	112308	143577	106344	226433	141322	120089	166,0	212,9
Інші операційні витрати	254969	258116	313926	454761	454797	199828	36	78,4	100,0
Фінансовий результат від операційної діяльності	14701	106740	233460	345480	444965	430264	99485	2926,8	128,8
Інші фінансові доходи	21760	19429	14517	14744	22517	757	7773	3,5	152,7
Інші доходи	615	20213	30101	4485	12184	11569	7699	1881,1	271,7
Витрати (дохід) з податку на прибуток	0	29282	47752	68746	95492	95492	26746	-	138,9
Чистий прибуток	44527	96791	200243	295955	383686	339159	87731	761,7	129,6

Джерело: розраховано автором за даними ТОВ «Olteya»

Як показав аналіз, то основними факторами, що впливають на формування чистого прибутку підприємства є такі:

- кожний рік зростає чистий дохід від реалізації продукції, у 2020 році збільшився на 303,26 млн. грн. або 2,6%, на 511,423 млн грн або 42,6% у 2021 році;
- протягом 2019-2020 років збільшувалися операційні доходи;
- витрати на збут у 2021 році також зросли на 120089 тис. грн. або 212 %;
- у 2020 році адміністративні витрати зросли на 17,104 млн грн. або 40,7%, приріст у 2021 році становив 81131 тис. грн. або 237 %;
- витрати з податку на прибуток також зросли протягом аналізованого періоду.

Отже, діяльність ТОВ «Olteya» протягом аналізованого періоду була прибутковою, зокрема з прибутком 44 527 тис. грн у 2017 році, 96 791 тис. грн у 2018 році, 200 243 тис. грн у 2019 році, 295955 тис. грн. у 2020 році та 383686 тис. грн.. у 2021 році.

Проблемними питаннями у діяльності ТОВ «Olteya» є:

- витрати ростуть швидше, ніж доходи. Порівняно з 2020 роком витрати у 2021 році зросли на 76,6%, а доходи – на 42,6%. Ця ситуація спричинена підвищенням цін на сировину, яка в основному імпортується, курсу іноземної валюти, а також тарифів на комунальні послуги (газ, електроенергія, вода);
- також спостерігається збільшення адміністративних витрат підприємства у 2,37 рази. Основною причиною цього є збільшення вартості оренди складських приміщень для зберігання готової продукції та сировини (придбання запасів сировини), збільшення витрат на утримання адміністративних приміщень. Запровадження медичного страхування для всіх працівників компанії у 2021 році також привело до зростання адміністративних витрат;
- збільшення собівартості реалізованої продукції відбулося також за рахунок підвищення тарифів на паливно-мастильні матеріали, що використовуються для транспортування сировини та готової продукції.

Розглянемо далі структуру доходів і витрат ТОВ «Olteya». Як видно з табл. 1.5, в структурі доходів найбільшу питому вагу займає чистий прибуток – 92-95% у 2017-2019 роках та 87,5-86,3% у 2020-2021 роках. Тільки в 2021 році інші операційні доходи становитимуть 12%.

Структура доходів і витрат ТОВ «Olteya», %

Показники	2017	2018	2019	2020	2021
1	2	3	4	5	6
Доходи підприємства					
Чистий дохід	92,1	94,7	94,3	87,5	86,3
Інші операційні доходи	4,2	1,2	2,1	11,1	11,9
Інші фінансові доходи	2,7	2,0	1,2	1,1	1,1
Інші доходи	0,1	2,1	2,4	0,3	0,6
Разом доходи	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Витрати підприємства					
Матеріальні затрати	34,3	34,0	33,9	31,9	38,7
Витрати на оплату праці	8,2	9,3	9,1	8,4	7,0
Відрахування на соціальні заходи	3,0	3,4	3,3	3,0	2,4
Амортизація	5,9	7,0	6,2	5,7	5,4
Інші операційні витрати	48,6	46,2	47,5	51,0	46,4
Всього витрат	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Джерело: розраховано автором за даними ТОВ «Olteya»

У структурі видатків найбільшу питому вагу займають інші операційні витрати – 48,6% у 2017 році, 46,2% у 2018 році, 47,5% у 2019 році, 51% у 2020 році, 46,4% у 2021 році, матеріальні витрати – 34,0% у 2017 р., 33,9% у 2018 р., 2019 р., 31,9% у 2020 р. та 38,7% у 2021 р.

Відрахування на соціальні заходи – це 3% у 2017 році, 3,4% у 2018 році, 3,3% у 2019 році, 3,0% у 2020 році та 2,4% у 2021 році; амортизація становить 5, 9%, 7,0%, 6,2%, 5,7 та 5,4% відповідно у період 2017-2021 роки витрати на оплату праці становлять відповідно 8,2%, 9,3%, 9,1%, 8,4%, 7,0% у 2017-2021 роках.

Далі розглянемо показники ліквідності (табл. 1.6). З таблиці видно, що коефіцієнт ліквідності підприємства знаходиться на рівні вище нормативного значення, і ліквідність підприємства має тенденцію до зростання в останні роки. Однак у 2021 році абсолютна ліквідність знизилася через нижчий рівень готівки.

Збільшення коефіцієнта обігових коштів у 2021 році порівняно з 2020 роком відбувається в основному за рахунок збільшення оборотних активів на 31%, що в основному пов'язано зі збільшенням вартості запасів, яке прямо пропорційно зростанню виробництва та реалізації.

Таблиця 1.6

Аналіз показників ліквідності ТОВ «Olteya»

Показник	2017	2018	2019	2020	2021	Відхилення		Темп росту, %	
						2021/ 2017	2021/ 2020	2021/ 2017	2021/ 2020
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Коефіцієнт ліквідності поточної (покриття)	1,41	1,58	1,97	2,52	2,58	1,17	0,06	83,0	102,34
Коефіцієнт ліквідності швидкої	0,68	0,68	0,72	0,67	1,60	0,92	0,93	135,3	239,53
Коефіцієнт ліквідності абсолютної	0,33	0,54	0,48	0,73	0,10	-0,23	-0,63	-69,7	14,3

Джерело: розраховано автором за даними ТОВ «Olteya»

Також продемонстрував позитивну тенденцію до зростання коефіцієнт швидкої ліквідності. Основна причина такого зростання – дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги зросла на 68%. Проте це зростання має й негативний бік, бо свідчить про слабку корпоративну платіжну дисципліну.

Зменшення коефіцієнта абсолютної ліквідності відбулося за рахунок зменшення коштів підприємства на кінець звітного періоду на 82%. Однак цей показник є відносним, оскільки грошові кошти можуть збільшуватися за рахунок погашення дебіторської заборгованості, тоді як поточні зобов'язання залишаються незмінними на наступний день звітного періоду. У такому випадку коефіцієнт абсолютної ліквідності буде вищим, відповідним нормативному значенню.

Показники фінансової стійкості підприємства наведено у таблиці 1.7. Збільшення власних оборотних коштів підприємства у 2021 році відбувається переважно за рахунок збільшення вартості оборотних активів підприємства та за рахунок збільшення запасів сировини. Стабільність величини коефіцієнта фінансової незалежності (автономії) обумовлена тим, що власний капітал компанії зростає з тією ж швидкістю, що й активи компанії.

Таблиця 1.7

Аналіз показників фінансової стійкості ТОВ «Olteya»

Показник	2017	2018	2019	2020	2021	Відхилення абсолютне		Темп зростання, %	
						2021/ 2017	2021/ 2020	2021/ 2017	2021/ 2020
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Власні обігові кошти (робочий капітал)	179829	232891	367802	646937	862487	682658	215550	379,6	133,32
Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними коштами	1,03	0,91	0,83	0,82	0,83	-0,2	0,01	-19,4	101,56
Маневреність робочого капіталу	0,94	0,81	0,56	0,55	0,62	-0,32	0,07	-34,0	112,64
Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії)	0,57	0,63	0,70	0,75	0,75	0,18	0,00	31,6	99,88
Коефіцієнт фінансової залежності	1,75	1,58	1,42	1,33	1,33	-0,42	0,00	-24,0	100,12
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,30	0,33	0,41	0,49	0,51	0,21	0,02	70,0	103,08
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	0,42	0,37	0,30	0,25	0,24	-0,18	0,00	-42,9	99,12
Коефіцієнт фінансової стабільності	1,37	1,74	2,37	3,07	3,10	1,73	0,02	126,3	100,77

Джерело: розраховано автором за даними ТОВ «Olteya»

Що стосується показників фінансової стійкості ТОВ «Olteya», то загалом відмічається їх зростання у 2021 році порівняно з 2020 роком. Так відмічається зростання оборотного капіталу підприємства на 33%, проте значення коефіцієнту фінансової незалежності у 2021 році не змінилося, але до цього його зростання демонструвало позитивну динаміку, а коефіцієнт концентрації позикових коштів знизився. Також варто зазначити, що компанія не має довгострокових зобов'язань.

Далі розглянемо показники ділової активності (табл. 1.8). З таблиці видно, що більшість показників господарської діяльності ТОВ «Olteya» за аналізований період зросли, зокрема оборотність: активів, дебіторської та кредиторської заборгованості та власного капіталу.

Таблиця 1.8

Аналіз показників ділової активності ТОВ «Olteya»

Показник	2017	2018	2019	2020	2021	Відхилення		Темп росту, %	
						2021/ 2017	2021/ 2020	2021/ 2017	2021/ 2020
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Оборотність активів, ресурсовіддача, коефіцієнт трансформації	0,70	0,87	0,99	0,80	0,86	0,16	0,06	22,9	107,87
Фондовіддача	1,87	2,23	2,78	2,28	2,75	0,88	0,46	47,1	120,28
Коефіцієнт оборотності обігових коштів	1,20	1,48	1,69	1,32	1,38	0,18	0,06	15,0	104,58
Період одного обороту обігових коштів (днів)	305,11	245,87	215,39	276,66	264,55	-40,56	-12,10	-13,3	95,63
Коефіцієнт оборотності запасів	4,36	5,20	5,92	4,26	3,84	-0,52	-0,42	-11,9	90,14
Період одного обороту запасів	83,73	70,26	61,65	85,67	95,04	11,31	9,37	13,5	110,94
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	2,65	3,76	4,30	3,41	3,68	1,03	0,26	38,9	107,74
Період погашення дебіторської заборгованості, дн.	137,79	97,16	84,80	106,98	99,30	-38,49	-7,69	-27,9	92,82
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	1,80	2,45	3,33	3,09	3,52	1,72	0,43	95,6	113,92
Період погашення кредиторської заборгованості (днів)	202,30	148,83	109,57	118,07	103,64	-98,66	-14,43	-48,8	87,78
Період операційного циклу (днів)	221,52	167,42	146,45	192,65	194,33	-27,19	1,68	-12,3	100,87
Період фінансового циклу (днів)	19,22	18,59	36,88	74,58	90,69	71,47	16,11	371,9	121,60
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	1,23	1,43	1,47	1,09	1,14	-0,09	0,05	-7,3	104,80

Джерело: розраховано автором за даними ТОВ «Olteya»

Так, у 2021 р. первинний період обороту оборотних коштів становить 265 днів. Це визвано великим резервом на кінець періоду та пояснюється резервними закупівлями імпортової сировини. Цей показник впливає на розмір бізнес-циклу, який у 2021 р. становить 194 дні, що на 1,68 дня більше, ніж у 2020 р.

Отже, аналіз показав, що за аналізований період господарська діяльність ТОВ «Olteya» є стабільною та прибутковою. У 2021 році зросли вартість майна, сума оборотних та необоротних коштів, власного капіталу, валового та чистого доходу, прибутку підприємства.

1.2. Аналіз експортної діяльності ТОВ «Olteya»

ТОВ «Olteya» займається експортом взуття. У 2021 році підприємство успішно реалізувало експортні плани, і майже 80% виробленого взуття продавалося за кордон. Експортна стратегія ТОВ «Olteya» спрямована на встановлення довгострокових відносин з дистриб'юторами. ТОВ «Olteya» не прагне будь-якою ціною здійснити разову поставку і поставити ще одну точку на карті світу. Їх мета – стабільні поставки та міцні партнерські стосунки.

Розглянемо обсяги експортної діяльності ТОВ «Olteya» (таблиці 1.9).

Таблиця 1.9

Експорт продукції ТОВ «Olteya» за 2017-2021 рр., тис. грн.

№	Показники	2017	2018	2019	2020	2021
1	Чистий дохід від реалізації продукції	739020	928917	1169746	1200072	1711495
2	у тому числі експорт	551236	736857	949547	994596	1369874
3	Частка експорту, %	74%	79%	81%	82%	80%

Джерело: розраховано автором за даними ТОВ «Olteya»

З таблиці 1.9 очевидно, що частина продукції ТОВ «Olteya» реалізується на внутрішньому ринку, але значна частина йде на експорт. У результаті експорт у 2021 році буде на 6% вищий, ніж у 2017 році. Експорт становить значну частину загального обсягу продажів – від 74% до 82%.

Проаналізуємо експорт підприємства за товарним асортиментом (табл. 1.10).

Таблиця 1.10

Товарний асортимент експорту ТОВ «Olteya» за 2017-2021 рр., тис. грн.

№	Номенклатура	2017	2018	2019	2020	2021
1	Жіночі туфлі	181896	222736	299558	303598	449570
2	Жіночі черевики	108765	149698	187854	206171	346917
3	Жіночі босоніжки	89856	109887	146998	155390	199580
4	Мокасини	6598	9858	13698	15698	18942
5	Сліпони	6287	9236	12289	14253	17894
6	Кросівки	101103	139987	169875	178584	210874
7	Кеди	46894	78587	98687	99580	100569
8	Шльопанці	6321	9894	11598	12256	14659
9	Інше	3516	6974	8990	9066	10869

Джерело: розраховано автором на основі [37]

У табл. 1.11 проаналізовано товарну структуру експорту підприємства.

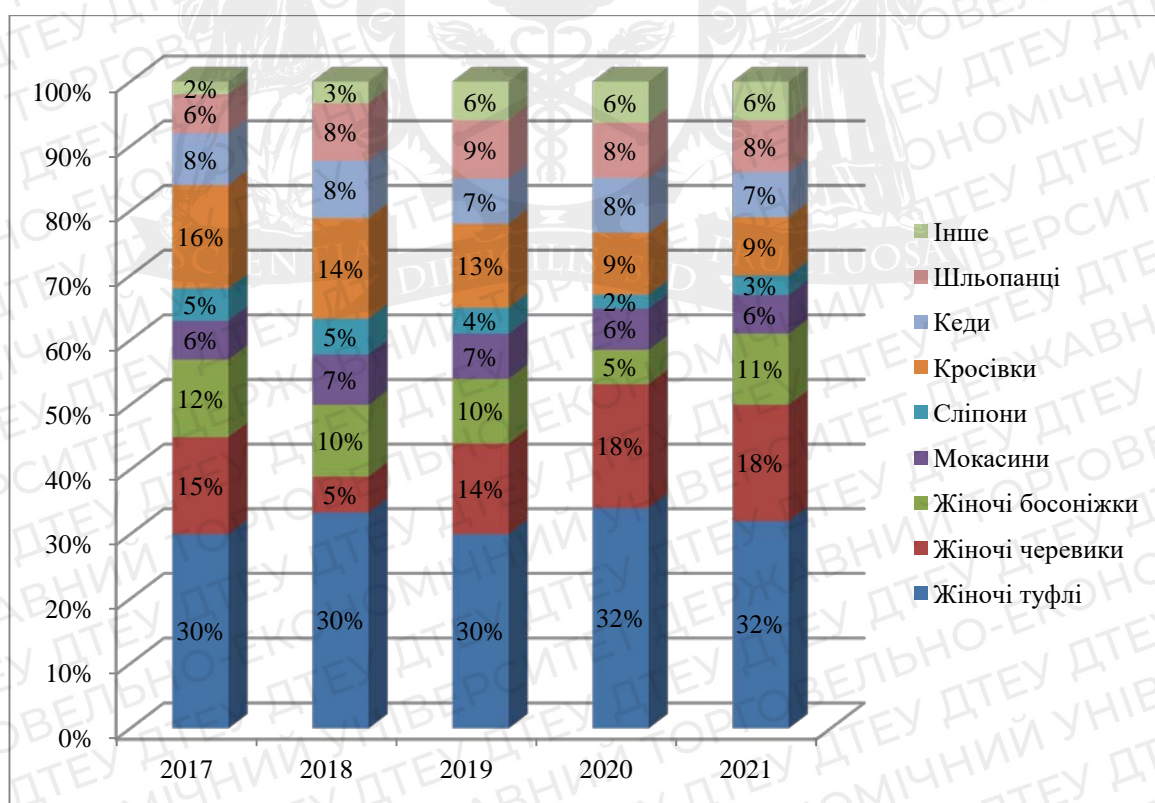
Таблиця 1.11

Структура експорту ТОВ «Olteya» за товарними групами у 2017-2021 рр., %

№	Номенклатура	2017	2018	2019	2020	2021
1	Чистий дохід від реалізації продукції на експорт	100%	100%	100%	100%	100%
2	Жіночі туфлі	30	30	30	32	32
3	Жіночі черевики	15	15	14	18	18
4	Жіночі босоніжки	12	10	10	11	11
5	Мокасини	6	7	7	6	6
6	Сліпони	5	5	4	2	3
7	Кросівки	16	14	13	9	9
8	Кеди	8	8	7	8	7
9	Шльопанці	6	8	9	8	8
10	Інше	2	3	6	6	6

Джерело: розраховано автором на основі [37]

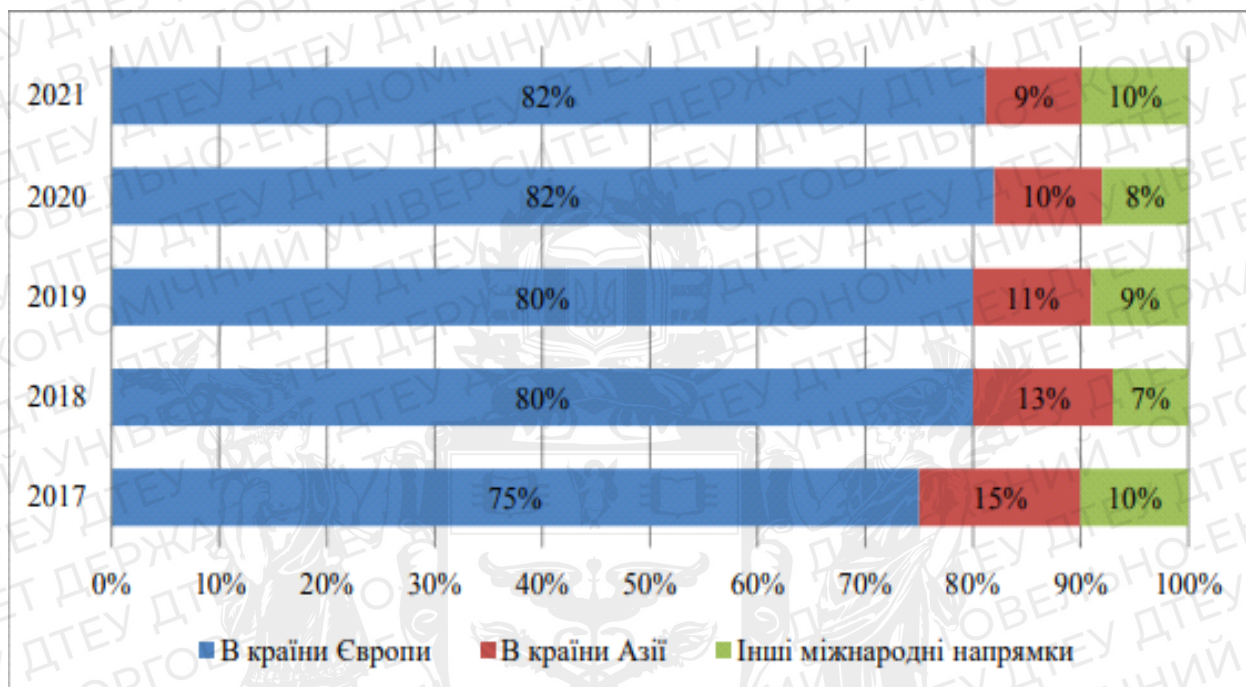
Таким чином, у структурі експорту ТОВ «Olteya» за 2017-2021 роки найбільшу питому вагу займає жіноче взуття та черевики (рис. 1.3).

Рисунок 1.3. Динаміка товарної структури експорту ТОВ «Olteya» за 2017-2021 рр., %

Джерело: побудовано автором на основі [37]

На рис. 1.4 представлено географічну структуру зовнішньоекономічної діяльності ТОВ «Olteya» (рис. 1.4). Як видно з рисунку, основним зарубіжним ринком збуту ТОВ «Olteya» є європейський ринок.

Рисунок 1.4. Географія експорту ТОВ «Olteya» за регіонами у 2017-2021 рр.

Джерело: побудовано автором самостійно

Проаналізуємо експорт ТОВ «Olteya» за 2017-2021 рр. за країнами світу (табл. 1.12).

Таблиця 1.12

Країни експорту ТОВ «Olteya» за 2017-2021 рр., тис. грн.

№	Країни	2017	2018	2019	2020	2021
1	Чистий дохід від реалізації продукції	739020	928917	1169746	1200072	1711495
2	у тому числі експорт	551236	736857	949547	994596	1369874
3	Польща	122614	168941	228540	229068	276980
4	Румунія	103254	136985	195277	195890	233544
5	Угорщина	88564	106598	169947	169988	216399
6	Словаччина	65953	86594	129824	129985	183285
7	Білорусь	54870	68940	129447	120902	166988
8	Молдова	42957	59850	96512	97998	126980
9	інші країни	73024	108949	125698	106685	165698

Джерело: розраховано автором на основі [37]

Проаналізуємо частку кожної країни в загальному експорті продукції ТОВ «Olteya» за 2017-2021 роки (табл. 1.13).

Таблиця 1.13

Географічна структура експорту ТОВ «Olteya» за 2017-2021 рр., %

№	Країни	2017	2018	2019	2020	2021
1	Чистий дохід від реалізації продукції	100%	100%	100%	100%	100%
2	Польща	1%	23%	22%	22%	30%
3	Румунія	2%	22%	20%	19%	23%
4	Угорщина	3%	18%	16%	17%	17%
5	Словаччина	4%	10%	9%	8%	11%
6	Білорусь	5%	7%	7%	7%	6%
7	Молдова	6%	6%	7%	7%	4%
8	інші країни	7%	14%	19%	20%	9%

Джерело: розраховано автором на основі [37]

Отже, протягом досліджуваного періоду у структурі експорту найбільшу питому вагу займав експорт взуття до Польщі, Румунії та Угорщини.

З метою визначення рівня прибутковості експорту, необхідно розрахувати показники ефективності (табл. 1.14).

Таблиця 1.14

Показники ефективності експортних операцій ТОВ «Olteya» за 2017-2021 роки

Показники	2017	2018	2019	2020	2021	2021 / 2017
Частка витрат на експорт у сумарних витратах підприємства	5,48	7,48	9,41	49,64	17	+11,52
Коефіцієнт окупності експортних операцій	212,78	279,54	368,27	69,16	274,22	+61,44
Коефіцієнт рентабельності експортних операцій	5,11	4,88	5,47	0,98	5,41	+0,3
Рентабельність підприємства	1,3	1,4	1,7	12,3	2,8	+1,5

Джерело: розраховано автором за даними ТОВ «Olteya»

Відповідно до розрахованого показника ефективності експорту, варто відзначити, що ситуація із взуттям ТОВ «Olteya» є нестабільною, що пов'язано з коливанням собівартості реалізованої продукції, яка за 2017-2021 роки зросла на 122,40%. Варто відзначити вплив збільшення витрат на логістику та зниження ефективності експортних операцій.

Наприклад, у 2017-2021 роках спостерігається, що частка експортних витрат у загальній собівартості підприємств зростає, і водночас зростає собівартість реалізованої продукції, що свідчить про те, що продажі підприємств зросли, і потрібно звернути увагу. Найбільший темп зростання експортного бізнесу ТОВ «Olteya» припав на 2020 рік.

Розрахунки терміну окупності експортної діяльності показують, що термін окупності скорочується – результат досягнутий за рахунок збільшення чистого доходу від реалізації продукції ТОВ «Olteya». Протягом 2017-2021 років ми спостерігали динамічні коливання рентабельності експорту, що свідчило про відсутність стратегії продажів у ТОВ «Olteya». Розрахунок рентабельності компанії свідчить про прибуткову діяльність ТОВ «Olteya», оскільки фінансові результати компанії (виражені в чистому прибутку) за 2017-2021 роки зросли на 95,086 млн грн. або 159,67%.

На експортну діяльність ТОВ «Olteya» впливають різноманітні чинники зовнішнього та внутрішнього середовища, які представлено на рисунку 1.5.

Рисунок 1.4. Фактори, що впливають на експортну діяльність ТОВ «Olteya»

Джерело: побудовано автором на основі [12]

Отже, дослідивши зовнішньоекономічну діяльність ТОВ «Olteya», варто зазначити, що у підприємства є значний потенціал до її нарощування, проте у своїй роботі воно стикається з певними труднощами. Тому має бути визначено перспективи до покращення показників експорту, що буде зроблено у наступному розділі.

РОЗДІЛ 2. ОБГРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ПОТЕНЦІЙНОГО РИНКУ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКСПОРТУ ВЗУТТЯ ТОВ «OLTEYA»

2.1. Визначення основних тенденцій розвитку світового ринку взуття

Сьогодні все частіше називають відпочинком на природі, виникло у своїй сучасній формі майже 200 років тому, але це залишається постійним процесом, головними рисами якого є популярність і технології. Зрозуміло, що з розвитком спорту та дозвілля розвивається інфраструктура, обладнання тощо [33].

Люди все більше усвідомлюють негативні наслідки малорухливого способу життя та з більшим ентузіазмом ставляться до активного та здорового способу життя для досягнення та підтримки гарної форми тіла та здоров'я, що, серед іншого, значно скорочує державні та особисті витрати на охорону здоров'я.

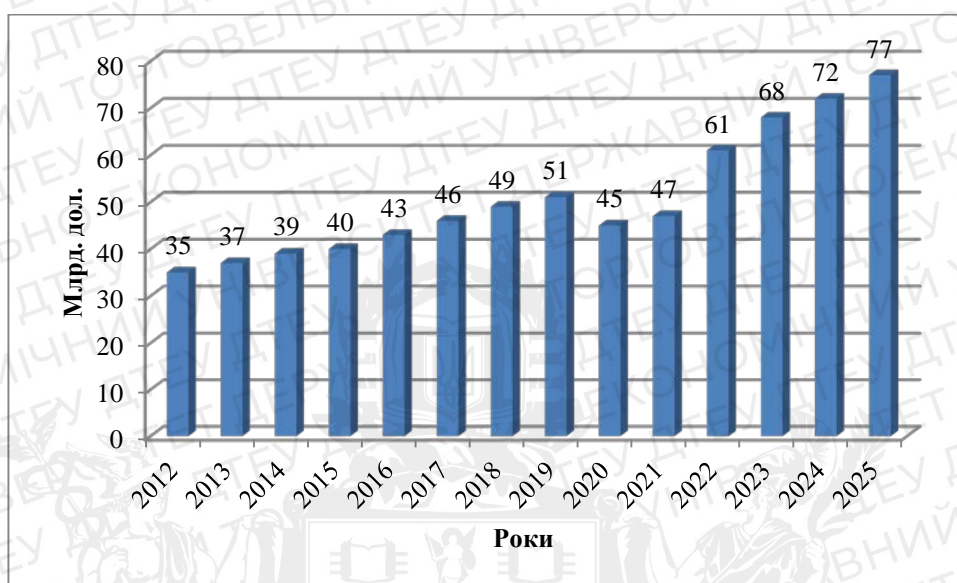
Крім того, такий спосіб життя має багато соціальних та економічних переваг:

- допомагає згуртувати родину та друзів;
- зміцнювати суспільні зв'язки, національну культуру та злагоду;
- сприяти формуванню згуртованих соціальних спільнот;
- знизити рівень злочинності, вандалізму та інших негативних явищ;
- стати потужним каталізатором розвитку туризму [33].

Все вищесказане відноситься до основних факторів зростання споживчого попиту на товари активного способу життя, попиту на ці товари та їх частки на ринку в багатьох країнах світу. Наприклад, у 2020 році розмір ринку товарів для відпочинку на природі в США перевищив 100 мільйонів доларів, і очікується, що до 2028 року він досягне майже 180 мільйонів доларів із середньорічним темпом зростання майже 7% [33]. Крім того, аналіз світового ринку взуття у 2021 році показує, що обсяг продажів зріс на 3,4 мільярда доларів порівняно з 2020 роком, що вказує на відновлення після пандемії COVID-19. Однак світовий ринок текстильного взуття все одно приніс на 51,6 млрд. доларів менше, ніж у 2019 році

(до пандемії). За даними Statista Consumer Markets [34], до 2025 року світовий ринок взуття зростатиме і досягне \$76,9 млрд. (рис. 2.1).

Рисунок 2.1. Продажі на світовому ринку повсякденного взуття

Джерело: побудовано автором на основі [34]

Statista Consumer Markets називають зростання кількості заходів, національні інвестиції в заходи, кількість роздрібних об'єктів, появу нових технологій і дизайну як головні драйвери зростання світового ринку товарів. Активне взуття на кожен день. З іншого боку, основними перешкодами в цьому процесі є зростання цін на природні ресурси, а також екологічні проблеми та кількість контрафактної продукції [34].

Офіційний імпорт промислових товарів з ЄС становив лише 28,4% від загального обсягу імпортованих товарів, особливо одягу – лише 7,5%, взуття – 12,8%.

Зазначимо, що в рамках угоди діють річні квоти на взуттєву продукцію, згідно з якою українські виробники вже можуть продавати певну кількість взуттєвої продукції на європейському ринку без сплати митних платежів, минаючи перехідний період. Після перевищення квоти безмитного експорту українські виробники постачатимуть взуття в необмеженій кількості, але при цьому повинні будуть платити мито. Зниження тарифів на імпорт та усунення нетарифних бар'єрів

у торгівлі сприятиме покращенню доступу та постачання української взуттєвої продукції до ЄС та призведе до додаткового експорту на мільйони доларів.

Щоб вийти на ринок ЄС, українське взуття має бути не лише високоякісним, а й відповідати міжнародним та європейським стандартам щодо стандартів якості та безпеки, маркування, пакування тощо. Позитивним є те, що угода про вільну торгівлю з ЄС не лише збільшить експорт взуття на ринок ЄС, а й дасть доступ до європейських високотехнологічних технологій (високотехнологічне обладнання та інструменти, сировина та хімікати для виробництва шкіри), яких наразі бракує у вітчизняній взуттєвій промисловості.

Найбільша загроза – можлива втрата європейських споживачів через обов'язок сплачувати ввізне мито на імпортовану сировину.

Розглянемо баланс ціни за 2017-2021 роки взуття за даними TradeMap, які наведені у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Світовий експорт за видами взуття за 2017-2021 роки

Найменування товару	Вартість експорту в 2021 р. (тис. дол. США)	Торговий баланс в 2021 р. (тис. дол. США)	Річний ріст 2017-2021 р. (%)	Річний ріст 2020-2021 р. (%)	Частки країни у світ. експорті 2017-2021 р. %	Середня відстань до країн, що імпортують (км)	Концентрація імпортичних країн
Водонепроникне взуття з підошвою та з верхом з гуми або пластмаси, верх якої не кріпиться	1 886 792	223 229	3	36	-1	5 130	0,07
Взуття інше	3 510 915	-704 207	-4	19	-5	5 319	0,06
Деталі взуття (включаючи заготовки верху взуття з прикріпленою або неприкріпленою основною устілкою)	9 359 995	1 225 102	0	23	-1	3 814	0,06
Інше взуття з підошвою та з верхом з гуми або пластмаси	39846905	7 416 087	1	28	0	6 243	0,05
Взуття з підошвою з гуми, пластмаси, натуральної чи композиційної шкіри та з верхом із текстильних	45054516	-134 745	3	18	2	6 200	0,07

Продовження таблиці 2.1

Взуття з підошвою з гуми, пластмаси, натуральної або композиційної шкіри та з верхом з натуральної	53362245	-89 374	-1	15	-1	5 170	0,07
--	----------	---------	----	----	----	-------	------

Джерело: розраховано автором за даними TradeMap

У таблиці 2.1 наведено ціновий баланс за 2017-2021 роки з урахуванням зростання цін на водонепроникне взуття з підошвою та верхом з гуми або синтетичних матеріалів, верх якого не прикріплений, та взуття з підошвою з гуми, синтетичних матеріалів, натуральних або композитний шкіряний і текстильний верх, який зріс на 3% з 2017 по 2021 рік, а інше взуття з гумовою або пластиковою підошвою та верхом зросло на 1%. У таблиці 2.2. наведено список експортерів взуття на 2021 рік.

Таблиця 2.2

Провідні світові експортери взуття за 2021 рік

Експортери	Вартість експорту в 2021 р. (тис. дол. США)	Торговий баланс в 2021 р. (тис. дол. США)	Річний ріст 2017-2021 р. (%)	Річний ріст 2021-2021 р. (%)	Частка країни у світовому експорті, %	Середня відстань до країн, що імпортують (км)	Концентрація імпортерів країн
Весь світ	153087286	7879888	1	20	100	5671	0,06
Китай	51674811	45216859	-1	36	33,8	7846	0,07
В'єтнам	18235775	17019923	4	6	11,9	10002	0,19
Італія	12939532	5711407	1	21	8,5	2829	0,08
Німеччина	9238247	-3195706	4	14	6	1478	0,07
Бельгія	7039828	2599258	1	-1	4,6	760	0,14
Індонезія	6165241	5433006	4	28	4	11175	0,16
Франція	4758956	-3799319	4	19	3,1	3000	0,07
Нідерланди	4469901	-840533	4	31	2,9	1062	0,13
Іспанія	3176223	-584922	-2	16	2,1	2741	0,08
Польща	3068997	-660301	18	19	2	919	0,13
Гонконг	2372709	-54802	-7	12	1,5	6117	0,15
Індія	2337822	1737467	-7	22	1,5	7976	0,09
Португалія	2036582	1197724	-6	16	1,3	2393	0,13
Камбоджа	1392218	1170510	10	24	0,9	10451	0,16
Бангладеш	1293282	937636	6	25	0,8	8388	0,09
ОАЕ	1166307	-793174	6	37	0,8	2184	0,2
Румунія	1162699	-54987	-9	11	0,8	1177	0,37
США	1147291	-27497550	-7	1	0,7	1761	0,12
Чехія	1094823	-263789	1	11	0,7	722	0,12
Турція	1081892	494043	6	30	0,7	2600	0,03
Бразилія	1043407	732357	-8	41	0,7	6687	0,09

Продовження таблиці 2.2

Словакія	1011426	22956	-5	5	0,7	1014	0,18
Австрія	998467	-1027939	2	8	0,7	1141	0,14

Джерело: розраховано автором за даними TradeMap

У таблиці 2.2 наведено експортерів взуття у 2021 році, де експортна ціна була найвищою серед трьох експортерів: Китай – 51674811 тис. доларів США, В'єтнам – 18235775 тис. доларів США та Італія – 12939532 тис. доларів США. Світовий експорт Китаю є найбільшим у світі – 33,8%.

У таблиці 2.3. подано список імпортерів взуття за 2021 рік.

Таблиця 2.3

Провідні імпортери взуття у 2021 році

Імпортери	Вартість імпорту в 2021 р. (тис. дол. США)	Торговий баланс в 2021 р. (тис. дол. США)	Річний ріст 2017-2021 р. (%)	Річний ріст 2020-2021 р. (%)	Частка країни у світовому імпорті, %	Середня відстань до країн, що поставляють (км)	Концентрація поставляючих країн
Весь світ	145207398	7879888	0	17	100	6587	0,16
США	28644841	-27497550	-1	33	19,7	11606	0,27
Німеччина	12433953	-3195706	1	4	8,6	5131	0,11
Франція	8558275	-3799319	0	14	5,9	5772	0,13
Італія	7228125	5711407	1	22	5	3023	0,07
Китай	6457952	45216859	15	8	4,4	4828	0,25
Нідерланди	5310434	-840533	3	20	3,7	3499	0,11
Сполучене Королівство Великобританії та Північної Ірландії	5178179	-3923135	-7	-11	3,6	5106	0,13
Японія	4546964	-4448212	-5	3	3,1	3656	0,31
Бельгія	4440570	2599258	-2	-2	3,1	6144	0,15
Іспанія	3761145	-584922	0	19	2,6	5923	0,15
Польща	3729298	-660301	16	13	2,6	5258	0,16
Корея	3421004	-2983368	4	11	2,4	3927	0,24
Китай	2427511	-54802	-10	10	1,7	4124	0,27
Швейцарія	2328770	-1488397	3	5	1,6	5584	0,14
Канада	2135618	-1989983	-6	17	1,5	10584	0,14
Австрія	2026406	-1027939	2	12	1,4	1153	0,14
ОАЕ	1959481	-793174	-3	36	1,3	5348	0,23
Австралія	1812130	-1719172	0	25	1,2	8655	0,29
Чехія	1358609	-263786	1	11	0,9	6075	0,15
Швеція	1288043	-636700	4	8	0,9	2923	0,1
Мексика	1229077	-565190	-1	44	0,8	13188	0,25
Румунія	1217686	-54987	3	20	0,8	1499	0,12
В'єтнам	1215852	17019923	8	7	0,8	4236	0,53

Джерело: розраховано автором за даними TradeMap

У таблиці 2.3 наведено інформацію щодо провідних країн-імпортерів взуття. Так у 2021 році найбільшими обсягами імпорту взуття є: США – 28644841 тис. доларів США, Німеччина – 12433953 тис. доларів США та Франція – 8558275 тис. доларів США. Світовий імпорт США є найбільшим у світі – 19,7%.

У 2021 році значення цього коефіцієнту склало 0,83 (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

Показники експорту та імпорту текстильного взуття за 2015-2021 рр.

Показники	Період						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Експорт, млн. дол. США	58335,0	78708,6	49294,0	63164,6	69418	69812	71424
Імпорт, млн. дол. США	65598,6	92003,3	50606,6	66189,9	85670	90304	94776
Сальдо, млн. дол. США	-7262,6	13924,7	-1312,6	-3025,3	-16252	-20492	-23352
Темп росту експорту, %	127,2	134,9	62,6	128,1	109,9	100,6	92,3
Темп росту імпорту, %	134,5	140,2	55	130,79	129,43	105,41	96,7

Джерело: розраховано за даними Держстату України

Аналіз показників, наведених у табл. 2.4, свідчить, що у 2016 році спостерігається незначна тенденція зростання обсягів експорту та імпорту товарів: обсяги експорту зросли на 0,6% порівняно з 2015 роком, а обсяги імпорту – на 5,41% порівняно із попереднім періодом.

Обсяг експорту товарів за 2016 рік становив 69812 млн. дол. США, імпорту – 90304 млн. дол. США. На протязі всього періоду, що досліджується, зберігається негативне сальдо зовнішньоекономічного балансу. У 2016 році воно становило 20492 млн. доларів США. За даними, дефіцит поточного рахунку платіжного балансу в 2016 році зріс до 14,8 млрд. дол. США або 8,4% від ВВП.

Головним чинником цього було збільшення від'ємного сальдо торгівлі товарами до 20,5 млрд. дол. США порівняно з 16,3 млрд. дол. США в 2015 році. В умовах несприятливої кон'юнктури на світових товарних ринках (окрім продукції АПК) і відповідного уповільнення темпів зростання експорту товарів (до 0,6%) 40 високі інвестиційні потреби української економіки та зростання купівельної

спроможності населення зумовлювали продовження зростання імпорту товарів вищими темпами (5,4%).

Імпорт текстильного взуття в 2016 році зріс на 5,4% до \$90,3 млрд.. Збільшенню вартісних обсягів сприяв переважно ціновий фактор – середні ціни імпорту зросли на 5,1%. У розрізі товарних груп більш як половину приросту імпорту забезпечило збільшення поставок продукції машинобудування (на 12,1%).

Особливо високі темпи зростання спостерігалися в першому півріччі (32,0%), що було пов'язано з реалізацією інфраструктурних проектів та проектів з диверсифікації джерел енергозабезпечення України, а в другій половині року обсяги імпорту суттєво знизилися.

Підводячи підсумки, можна помітити, що сьогодні на світовому взуттєвому ринку виробництво взуття у високорозвинутих країнах світу має тенденцію до спаду, тоді як воно зросло в країнах з відносно низькою вартістю матеріальних і трудових ресурсів. В основному це країни Азії та Південної Америки. Сформована динаміка виробництва взуття свідчить про те, що в найближчі кілька років в Азії та Південній Америці буде зосереджено 2/3 світового виробництва шкіри та взуття. Найближчим часом головними центрами виробництва шкіри та взуття стануть Китай, Індонезія, В'єтнам, Індія, Пакистан, Бразилія та Аргентина. У Європі більші обсяги виробництва зберуться в Словаччині, Румунії та Португалії. У сфері взуттєвої моди та елітної шкіри найближчим часом не очікується конкуренції з італійськими виробниками. Загалом розвиток світової взуттєвої промисловості є перспективним.

2.2. Оцінка перспектив експорту взуття ТОВ «Olteya» до Польщі

Користуючись статистичними даними України ми склали таблицю 2.5, котра демонструє, що у 2021 році обсяги експорту товарів менші від обсягів імпорту на 23352 млрд. дол. США, сальдо балансу є негативним, що свідчить про існування

чистого імпорту в Україні. Пасивний баланс говорить про те, що зовнішня торгівля країни вважається неефективною.

Таблиця 2.5

Показники зовнішньоторговельного балансу України по торгівлі товарами за 2016-2021 роки

Рік	Загальний зовнішньоторговельний оборот, млрд. дол. США	Експорт	Імпорт	Сальдо зовнішньоторговельного балансу, млрд. дол США
2016	185 744	85 612	100 132	-14 520
2017	85 443	40 394	-45 049	- 4 655
2018	113 094	52 191	60 903	-8 712
2019	155 088	69 418	85 670	-16 252
2020	160 116	69 812	90 304	-20 492
2021	176 587	71 424	94 776	-23 352

Джерело: розраховано за даними Держстату України

Україна проводить активну політику економічного співробітництва і розвитку зовнішньоекономічних відносин з більшістю країн світу. На сьогодні таких країн налічується – 215.

До 2016 року сальдо зовнішньої торгівлі текстильного взуття мало позитивне значення. В подальшому ситуація суттєво змінилася. Коефіцієнт покриття експортом імпорту набирає значення менше одиниці, що стосується текстильного взуття.

Перспективним ринком збуту взуття є Європейський Союз, де середньостатистичний житель споживає 4-5 пар взуття на рік. Ємність європейського ринку досягає 2,5 млрд пар взуття на рік. Щороку Україна експортує до країн ЄС близько 6 мільйонів пар взуття. Проте присутність українського взуття на європейському ринку важко назвати значною. Українське взуття займає 0,47% усього взуттєвого ринку ЄС. У 2021 році експорт взуття перевищив імпорт у 2,2 рази та становив 80,1% від загального експорту взуття України (табл. 2.6).

Найбільше вітчизняного взуття експортується до Румунії (40,4%), Польщі (24,0%), Італії (17,7%), Угорщини (9,7%), Данії (3,7%). Українське взуття може успішно конкурувати з польським, румунським та угорським завдяки досить високій якості та асортименту, а також конкурентоспроможним цінам.

Таблиця 2.6

Баланс зовнішньої торгівлі взуттям між Україною та країнами ЄС, млн. дол.

США

Показник	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Експорт	119,5	144,3	110,8	128,4	144,0	116,0
% до попереднього року	119,8	120,8	76,8	115,9	112,2	80,5
Імпорт	40,1	54,3	47,7	60,8	55,6	36,4
% до попереднього року	136,5	135,5	87,7	127,5	91,9	65,6
Сальдо	79,4	90,0	63,1	67,6	52,1	79,6

Джерело: розраховано за даними Держстату України

Зараз вітчизняні взуттєві підприємства в країнах ЄС переважно приймають плани постачальників щодо постачання сировини та експорту готової продукції для виробництва продукції. За даними Держстату, у 2021 році близько 83% українського експорту взуття до ЄС проходить під митним режимом і лише 13% – напряму. Основними партнерами з торгівлі товарами є країни ЄС, такі як: Данія, Італія, Польща. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом передбачає лібералізацію торгівлі взуттєвою продукцією. Відповідно до угоди, починаючи з 2016 року імпорتنі мита ЄС на взуття (з 3% до 17%) будуть поступово скасовані протягом 3-10 років.

Польща - країна, що розвивається, і є членом Європейського Союзу. Європейський Союз займає п'яте місце за чисельністю населення, але характерна тенденція старіння населення та його скорочення. Велика українська громада. Найбільшими містами є Варшава, Краків, Лодзь, Вроцлав.

Основними торговельними партнерами Польщі є інші країни ЄС, на які припадає близько 55% імпорту країни. На другому місці Китай з 15% часткою імпорту. Частка України в польському імпорті становила 1,5%.

Польща посідає друге місце серед торгових партнерів України. Обсяг торгівлі між Україною та Польщею ск

лав 10,19 млрд доларів США. У 2021 році Україна має позитивне сальдо торгівлі з Польщею – імпорт з України становив \$5,23 млрд, а експорт з Польщі – \$4,96 млрд.

Для визначення позиції Польщі та України на сучасному світовому ринку текстильного взуття ми розробили спеціальну таблицю на основі нашої бази даних (табл. 2.7).

Таблиця 2.7

Місце Польщі та України на світовому ринку текстильного взуття (2021 р.)*

№	Показники і характеристики	Польща ¹⁾	Україна ²⁾
1	Розмір ВВП, \$ (млрд) за загальним обсягом ВВП за ПКС	469,5	93,27
2	Розмір ВВП на 1 особу, \$, за ВВП на 1 особу за ПКС	12372,42	2185,73
3	Експорт текстильного взуття \$, тис.	469175	35352
4	Імпорт текстильного взуття \$, тис.	617543	128592
5	Держави з приблизно такими ж характеристиками:		
	=площа, км.кв.	312685 ¹⁻¹⁾ Малайзія, В'єтнам, Кот-д'Івуар, Оман, Італія, Норвегія	603700 ²⁻¹⁾ ЦАР, Мадагаскар, Кенія, Ботсвана
	= чисельність населення, осіб	38562189 ¹⁻²⁾ Алжир, Уганда, Ірак	44429471 ²⁻²⁾ Колумбія, Кенія, Аргентина
5.1	=загального розміру ВВП (1)**	Венесуела, Гонконг, Казахстан, Румунія, Сінгапур, Чилі	Хорватія, Лівія, Туркменістан, Панама
5.2	=розміру ВВП на 1 особу (2)**	Албанія, Домініка, Боснія і Герцеговина, Єгипет, Індонезія, ПАР, Мальдіви, Монголія, Намібія, Палау, Шрі-Ланка, Перу, Сент-Люсія, Туніс, Сент-Вінсент і Гренадіни	Чад, Уганда, Танзанія, Таджикистан, Непал, Вануату, Бенін
5.3	=експорту взуття (3)**	Словаччина, Австрія, Камбоджа, Бразилія, Швейцарія	Литва, Естонія, Греція, Сальвадор, Австралія
5.4	=імпорту взуття (4)**	ОАЕ, Австралія, Данія; 50% (Китай, Канада, РФ, Іспанія) ³⁾	Нова Зеландія, Хорватія, Фінляндія, Саудівська Аравія

*таблиця складена авторами за офіційно опублікованими даними.

**порядковий номер показника у даній таблиці.

***наведені дані отримані розрахунковим методом закордонними фахівцями.

1) Польща: ¹⁻¹⁾ – площа, км. кв.; ¹⁻²⁾ – чисельність населення, осіб.

2) Україна: ²⁻¹⁾ – площа, км. кв.; ²⁻²⁾ – чисельність населення, осіб.

3) Імпорт взуття Польщею складає 50% імпорту вказаних країн.

Крім того, ми отримали необхідні дані за допомогою комп'ютерних методів, враховуючи занепокоєння міжнародних аналітиків щодо відсутності певної статистичної звітності деяких країн сучасного міжнародного співтовариства, наприклад, даних щодо імпорту текстильного взуття до цих країн, у тому числі до Гвінеї-Бісау, Ліберія, Лесото, Полінезія, Непал, Сінт-Мартен, Ангола, Андорра, Бутан, Бангладеш та Україна.

Аналіз даних таблиці 2.7 показує, що Україна випередила Польщу майже вдвічі за розміром території, км. кв. (відповідно 603700 і 312658) і маючи майже 6 млн осіб за чисельністю населення (відповідно 44429471 і 38562189 осіб), вона поступалася їй у 2021 році за основними узагальнюючими показниками [18-19] економічного розвитку: загальним обсягом ВВП на 1 шт., \$ (млрд.) - у 5 разів (відповідно 93,27 і 469,5) і обсяг ВВП на одну особу, \$ - майже в 6 разів (відповідно 2185,73 і 12372,42). Водночас державами з приблизно однаковими характеристиками площі території, подібними до України, є ЦАР, Мадагаскар, Кенія, Ботсвана, а подібними до Польщі – Малайзія, В'єтнам, Кот-д'Івуар, Оман, Італія, Норвегія; близькі за чисельністю населення – Кенія, Колумбія, Аргентина (для України) та Алжир, Уганда, Ірак (для Польщі).

Але вказані об'єктивні характеристики (площа території та населення) не узгоджуються з основними узагальнюючими показниками рівня економічного розвитку, оскільки найближчими до наших країн за загальним розміром ВВП за ПКС є не вищезгадані країни, але зовсім інші країни – Венесуела, Гонконг, Казахстан, Румунія, Сінгапур, Чилі (до Польщі); Хорватія, Лівія, Туркменістан, Панама (Україна); те ж саме стосується загального розміру ВВП на одну особу – найближче до наших країн за цим показником Албанія, Домініка, Боснія і Герцеговина, Єгипет, Індонезія, ПАР та ще 10 країн (перед Польщею) і лише Чад, Уганда, Танзанія, Таджикистан, Непал, Вануату, Бенін (до України).

Дані табл. 2.7 також підтверджують нашу гіпотезу про незалежність основних показників розвитку держави та її місця на сучасному ринку взуття, оскільки у 2021 р. найбільш подібними державами за показником експорту взуття є Словаччина, Австрія, Камбоджа, Бразилія, Швейцарія (до Польщі) та Литва,

Естонія, Греція, Сальвадор, Австралія (до України); за показниками імпорту взуття – лише ОАЕ, Австралія, Данія (до Польщі) та Нова Зеландія, Хорватія, Фінляндія, Саудівська Аравія (до України).

Тому, на нашу думку, поданий перелік країн є найкращим описом позиції Польщі та України на сучасному світовому ринку текстильного взуття, оскільки створений на основі постійних об'єктивних показників (територія та населення) та основних показників економічного розвитку (загальний ВВП та обсяг ВВП на душу населення).

Таким чином, база даних про стан світового взуттєвого ринку та перспективи його розвитку дозволяє отримати об'єктивні аналітичні дані про товарно-технічні тенденції продажів. Зокрема, за обсягом експорту взуття сучасний ринок Польщі знаходиться між такими країнами, як Словаччина, Австрія, Камбоджа, Бразилія, Швейцарія та ін., а України – між Литвою, Естонією, Грецією, Сальвадором, Австралією, та ін. Найближчими до Польщі за імпортом взуття є ОАЕ. Аналіз даних таблиці 2.7 показує, що Україна, переважаючи Польщу майже удвічі за розміром території, км. кв. (відповідно 603700 та 312658) і майже на 6 млн. осіб за чисельністю населення (відповідно осіб 44429471 та 38562189), поступалась їй у 2021 р. за основними [18-19] за загальними показниками економічного розвитку: загальним обсягом ВВП за ПКС, \$ (млрд.) – у 5 раз (відповідно 93,27 та 469,5) та обсягом ВВП на 1 особу за ПКС, \$ - майже у 6 раз (відповідно 2185,73 та 12372,42). При цьому державами з приблизно такими ж характеристиками площі території, подібними до України, є ЦАР, Мадагаскар, Кенія, Ботсвана, а подібними до Польщі – Малайзія, В'єтнам, КотД'Івуар, Оман, Італія, Норвегія; подібними за чисельністю населення – Кенія, Колумбія, Аргентина (до України) та Алжир, Уганда, Ірак (до Польщі).

Визначено тарифи, тарифні квоти, заходи захисту внутрішнього ринку, регуляторні вимоги та преференційні режими щодо взуття. Довідки з TradeMap про умови експорту взуття до Польщі наведені в Додатку D. Це посилення стосується спортивного взуття, зокрема тенісного, баскетбольного, спортивного взуття, кросівок для тренувань тощо, з гумовою або пластиковою підошвою та

текстильним верхом. Експортер – Україна, імпортер – Польща. Тарифний режим – тариф ННС (застосовно), діючий тариф – 16,90%, тариф для України – %.

Польща не застосовує жодних торговельних заходів щодо вибраного продукту.

Вимоги до імпорту, які застосовуються до взуття спортивного, в т.ч. взуття для тенісу, баскетболу, спортивного взуття, взуття для тренувань тощо з підошвою з гуми або пластмаси та верхом із текстильних матеріалів:

1. В310 - Вимоги до маркування.
2. В700 - Вимоги до якості, безпеки або продуктивності продукції.
3. В830 - Вимога сертифікації.
4. В840 - Вимога перевірки.
5. Е320 - Заборона з неекономічних причин.

РОЗДІЛ 3. РЕАЛІЗАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКОГО РІШЕННЯ ЩОДО ЕКСПОРТУ ВЗУТТЯ ТОВ «OLTEYA» ДО ПОЛЬЩІ

3.1. Організаційне забезпечення здійснення експорту ТОВ «Olteya» до Польщі

Для дослідження стратегічної діяльності, в тому числі інноваційної, рекомендується використовувати інструмент стратегічного управління – SWOT-аналіз. Він дозволяє сформувавши загальний перелік бізнес-стратегій з урахуванням специфіки бізнесу. Виділимо слабкі та сильні сторони ТОВ «Olteya» та оцінимо кожен фактор за експертною шкалою від 0 до 3 (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Перелік сильних і слабких сторін ТОВ «Olteya»

№	Сильні боки (S)	Бали	№	Слабкі боки (W)	Бали
1	Оновлені основні засоби	3	1	Обмежене використання інноваційних технологій	3
2	Наявність каналів збуту	3	2	Недостатня маркетингова діяльність	2
3	Застосування технологій No-till	3	3	Надмірні витрати на паливо та ЗІЗ	3
4	Територіальне розташування доступне для постачальників і споживачів	2	4	Низька рентабельність	3
5	Хороша якість товару та помірна ціна	2	5	Недостатньо високий прибуток	2
6	Наявність кваліфікованого персоналу	3	6	Середня позиція конкурента	2
7	Значна відносна частка ринку	2	7	Низький ступінь готовності працівників до змін	3
Разом		18	Разом		18

Джерело: складено автором

На основі попереднього аналізу зовнішнього середовища сформуємо перелік можливостей та загроз в таблиці 3.2.

Оскільки були визначені сильні та слабкі сторони, а також можливості та загрози ТОВ «Olteya», була побудована SWOT-матриця для визначення ланцюга зв'язків між ними. На основі об'єднання SWOT-матриці формується стратегія

економічного розвитку по кожному напрямку матриці.

Таблиця 3.2

Перелік можливостей та загроз ТОВ «Olteya»

№	Можливості (о)	Бали	№	Загрози (Т)	Бали
1	Розширення виробництва та збуту	3	1	Збільшення рівня конкуренції в галузі	3
2	Підвищення конкурентних позицій за рахунок використання інноваційних технологій	3	2	Політична та економічна нестабільність у суспільстві	2
3	Підвищення іміджу завдяки використанню новітніх технологій та обладнання	3	3	Зростання інфляції, що призведе до неконтрольованого зростання цін на матеріально-технічні ресурси	3
4	Запровадження сприятливих законодавчих норм для підприємств легкої промисловості	2	4	Зниження купівельної спроможності населення	3
5	Створення стратегічних кооперативів або інтеграція з іншими господарствами	2	5	Монополізація ринку взуттєвої продукції	3
6	Проведення модернізації технологічного устаткування	3	6	Погіршення репутації	2
Разом		18	Разом		18

Джерело: складено автором

Поле SIM (Capabilities and Capabilities) надає стратегії використання сильних сторін бізнесу для реалізації можливостей, які виникають у зовнішньому середовищі. Включає такі комбінації:

- Оптимізація продукції для розширення взуттєвого виробництва.
- Використовувати власні канали збуту як рушійну силу для створення стратегічних альянсів.
- Впровадження сучасного інноваційного обладнання підприємства з використанням існуючої технології.
- Високоякісні співробітники беруть участь у впровадженні цифрових технологій.

Поле СІЗ (сила і загроза) включає наступні стратегії використання економічної сили для усунення загроз:

– Укладання контрактів за певною товарною ціною з метою зниження інфляційних ризиків.

Сфера ССМ (слабкі сторони та можливості) надає стратегії для мінімізації слабких сторін бізнесу шляхом використання ринкових умов. Включає такі комбінації:

– Розширення видів товарів.

– Збільшення основного та оборотного капіталу.

- Підвищення продуктивності праці та матеріального добробуту працівників.

Поле СЛЗ Tears (слабкі сторони та загрози) включає стратегії мінімізації слабких сторін і загроз компанії із зовнішнього середовища:

– Збільшення рівня конкуренції, технологічне відставання, економічна криза в державі, погіршення репутації та банкрутство.

Рекомендується найбільше зосередитися на стратегіях, які відповідають доменам SIM і SLM, оскільки вони мають найбільший вплив на підприємство.

Отже, очевидно, негативні наслідки слабких сторін значні, але сильні сторони та можливості компанії дозволяють розробляти стратегії подолання. Для підвищення ефективності ТОВ «Olteya» необхідно повною мірою використовувати переваги та можливості ринку. У створенні нового взуття рекомендується використовувати інноваційні технології, почати агресивні маркетингові кампанії та почати співпрацю з іншими підприємствами.

Діяльність будь-якого бізнесу піддається впливу факторів навколишнього середовища, і її слід аналізувати за допомогою інструментів стратегічного аналізу, таких як PEST-аналіз. Його результати на ТОВ «Olteya» наведені нами в таблиці 3.3

Результати експертної оцінки показують, що зовнішнє середовище компанії є не дуже сприятливим для ефективної реалізації його стратегії (загальна оцінка 85).

Аналізуючи таблицю 3.3, можна зробити висновок, що:

- політичні реформи дозволяють компаніям скористатися сприятливими можливостями для розширення своєї діяльності;

Результати PEST-аналізу ТОВ «Olteya»

№	Політика (P)	Бали	№	Економіка (E)	Бали
1	Сприятливі політичні реформи в легкій промисловості	5	1	Економічна ситуація в країні погіршується	5
2	Зміни у законодавстві щодо легкої промисловості	5	2	Зростання цін на матеріально-технічні ресурси	5
3	Державна підтримка розвитку інноваційних підприємств	5	3	Динаміка курсу валют різних країн	4
4	Державна фінансова підтримка взуттєвих проектів	4	4	Підвищення податкових ставок та/або несприятлива зміна податків	5
5	Регулювання стану монопольного процесу великих підприємств	4	5	Матеріальне становище людей погіршується	4
			6	Зростання цін на енергопостачання	4
Разом		23	Разом		23
№	Соціум (S)	Бали	№	Технологія (Т)	Бали
1	Процес міграції робітничого класу	5	1	Зростаюча цифровізація сектору взуття	5
2	Несвідоме ставлення суспільства до умов навколишнього середовища	3	2	Збільшити відсоток механізації у виробничому процесі	4
3	Пропагувати здоровий спосіб життя серед населення	3	3	Недолік знань та низький рівень інновацій у виробників	4
4	Основні соціальні цінності населення звертаються до використання інновацій	4	4	Недостатня державна підтримка оцифрування	4
5			5	Посилення інноваційних процесів	3
Разом		15	Разом		20

Джерело: складено автором

- державна фінансова підтримка інноваційних проектів підвищує привабливість інновацій в економіці;
- економічна нестабільність в країні створює загрозу для економіки, оскільки процес зростання цін на матеріально-технічні ресурси призводить до підвищення цін на продукцію, що може призвести до зниження попиту на продукцію;
- впровадження цифрових елементів на підприємстві – це можливість підвищити продуктивність праці;
- відсутність знань у сфері інновацій може призвести до погіршення іміджу економіки, якщо зміняться базові цінності суспільства;

- демографічні зміни можуть призвести до нестачі кваліфікованих кадрів.

Серед найбільш проблемних факторів макросередовища найвищою оцінкою є економічні (27) та політико-правові (23) фактори. Це свідчить про серйозну політичну та економічну нестабільність в країні. Тому необхідно розробити альтернативи для зменшення негативного впливу деяких політичних та економічних факторів, а саме: впровадження елементів антикризового управління в діяльність, використання коштів, розширені маркетингові кампанії тощо.

3.2. Прогнозна оцінка результативності експортної поставки до Польщі

Загалом зовнішньоекономічний договір (контракт) - це матеріальний договір між двома або більше іноземними суб'єктами та їх іноземними контрагентами, якщо інше не встановлено законом або міжнародним договором України, з метою встановлення, зміни або припинення їх взаємних прав та зобов'язань.

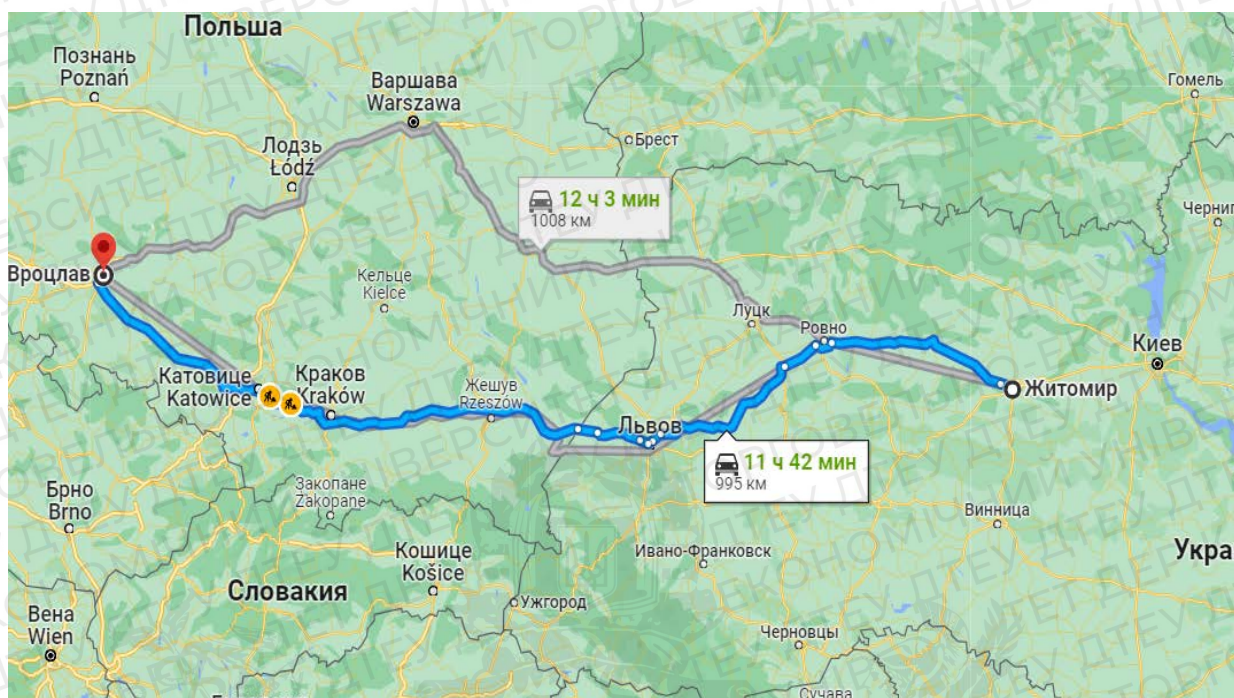
Умови майбутньої експортної угоди ТОВ «Olteya», яке спеціалізується на виробництві взуття, щодо постачання продукції до Польщі такі. Умови поставки – DAP (Вроцлав), кількість – 10 тон взуття, ціна 1 тони взуття на експорт становить 3700 доларів США, курс на момент оформлення угоди – 36 грн за 1\$.

DAP - це доставка до місця призначення, продавець несе ризик товару до моменту доставки товару до місця призначення. Ця умова поширюється на всі види відправлення. Вантажовідправник передає вантаж одержувачу, який повинен бути готовий до розвантаження в кінцевому пункті призначення. Усі витрати по доставці оплачує продавець, а митне оформлення – покупець.

Обов'язки продавця за умовами поставки DAP: пакування та маркування товару; сплата зборів за реєстрацію експорту; транспортувати товар до кінцевого пункту після оплати транспортування; брати на себе ризик продукту до його доставки в кінцевий пункт призначення та розвантаження; вартість доставки; повідомити покупця про доставку.

Маршрут доставки взуття показано на рис. 3.1.

Рисунок 3.1. Маршрут поставки взуття з України до Польщі (м. Вроцлав)

Джерело: складено автором за допомогою Google Maps

Обов'язки покупця за умовами поставки DAP: розвантажити товар; оплата послуг з митного оформлення імпорту; оплата ціни товару згідно з укладеним договором; своєчасно отримати товар у місці призначення.

Проаналізуємо ефективність реалізації 10 тон взуття ТОВ «Olteya» до Польщі (м. Вроцлав, ССС Spółka Akcyjna). На момент укладання договору (10.11.2022) курс НБУ: 1 долар США = 36 грн.

Дохід від експорту = ціна взуття на експорт за 1 тону * кількість = 5700 доларів США * 10 тон = 57000 доларів США. (2052000 грн.).

Собівартість взуття становить 3700 доларів США за 1 тону: $3700 * 10 = 37000$ доларів США. (1332000 грн.).

Умови експорту товарів:

вартість перевезення - 20%, з них:

транспортування з Житомиру до кордону Польщі – 10%,

транспортування з кордону до Вроцлава – 10 %;

вартість страховки - 4%;

плата за завантаження - 1%.

Витрати експортера на виконання контракту = собівартість * витрати експортера = $1332000 * (20\% + 4\% + 1\%) = 1332000 * 25\% = 333000$ грн.

Витрати експортера = собівартість + Витрати експортера на виконання контракту = $1332000 + 333000 = 1665000$ грн.

Економічна ефективність операції = дохід від експорту, грн. / витрати на експорт, грн. = $2052000 / 1665000 = 1,23$

Операція ефективна, бо $1,23 > 1$.

Ефект операції = дохід від експорту, грн. - витрати на експорт, грн. = $2052000 - 1665000 = 387000$ грн.

Валютна ефективність = дохід від експорту ВАЛ / витрати на експорт, грн. = 57000 дол. / 1665000 грн. = $0,034$

Операцію порівнюємо з оберненим курсом (1/курс валюти).

$0,028 = 1/\text{курс} = 1/36$

Операція ефективна, бо $0,034 > 0,028$

Отже, операція експорту взуття з Житомира до Вроцлава (Польща) за умовою поставки DAP є ефективною, коефіцієнт ефективності становить 1,23. Коефіцієнт валютної ефективності становить 0,034, що значно перевищує зворотний курс долара. Що стосується ефекту від експортної діяльності, то він збільшиться на 387 тис. грн.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

У випускній кваліфікаційній роботі досліджено особливості організації експорту взуття до Польщі. Зокрема, результати проведеного дослідження варто узагальнити до наступного:

1. Адекватна оцінка фінансового стану, залучення та дуже ефективного використання фінансових ресурсів вимагає постійного контролю. Необхідно вчасно розпізнати це та забезпечити прийняття превентивних управлінських рішень, які визначатимуть зменшення впливу негативних явищ на стан підприємства. Оцінка фінансового стану підприємства цікавить інвесторів, кредиторів, постачальників матеріально-технічних ресурсів, органів державної влади та керівників виробництва.

Об'єктом дослідження є ТОВ «Olteya», яка займається виробництвом взуття.

2. Аналіз фінансової стійкості ТОВ «Olteya» показав, що у 2021 році оборотний капітал компанії зріс на 33%, коефіцієнт фінансової незалежності у 2021 році не змінився, але до цього спостерігалася позитивна динаміка його зростання, коефіцієнт концентрації позичкового капіталу зменшився. Слід зазначити, що підприємство не має довгострокових зобов'язань.

3. Комплексний аналіз фінансового стану ТОВ «Olteya» показав, що протягом аналізованого періоду підприємство працювало стабільно та прибутково, зокрема у 2021 році зріс розмір майна, капіталу податкового та невиробничого, власного капіталу, валового і збільшився чистий дохід, зросли витрати та підприємство отримало прибуток у сумі 383686 тис. грн.

4. Протягом 2017-2021 років спостерігається зниження частки реалізації продукції ТОВ «Olteya», яка йде на експорт, у загальному обсязі реалізованої продукції підприємства, з 0,98% у 2017 році до 0,24% у 2021 році. Позитивним моментом у зовнішньоекономічній діяльності ТОВ «Olteya» стало збільшення чистого доходу від реалізації експортованих товарів на 63,05 тис. дол. США або на 163,55%. Так, у структурі експорту ТОВ «Olteya» за 2017-2021 роки найбільшу питому вагу займало жіноче взуття та черевики. Найбільшу частку в структурі

експорту займає експорт взуття до Польщі, Румунії та Угорщини.

5. Розкрито основні проблеми взуттєвої промисловості України та ситуацію на світовому ринку взуття. Постійне зростання світового взуттєвого ринку, особливо окремих його сегментів, дозволило українським виробникам збільшити експорт за рахунок високої якості продукції, низької вартості готової продукції та логістичних переваг України порівняно з країнами Азії. Зазначимо, що середнє імпорнтне мито для текстильних виробів ЄС становить 6,7% від митної вартості товару. У перший рік альянсної угоди ставку податку в Україні було знижено до 0%.

6. База даних про стан світового взуттєвого ринку та перспективи його розвитку дозволяє отримати об'єктивні аналітичні дані про товарно-технічні тенденції продажів, розвиток актуальних тенденцій теоретичних та експериментальних наукових досліджень, визначення окремих ринкових умов. Зокрема, за обсягом експорту взуття сучасний ринок Польщі знаходиться між такими країнами, як Словаччина, Австрія, Камбоджа, Бразилія, Швейцарія та ін., а України – між Литвою, Естонією, Грецією, Сальвадором, Австралією, та ін. Найближчими до Польщі за імпортом взуття є ОАЕ, Австралія та Данія, а до України – Нова Зеландія, Хорватія, Фінляндія та Саудівська Аравія.

7. Ми вважаємо, що більше досліджень з окремих сегментів (мета, матеріал, тип, статевий вік тощо) є актуальними. Перспективними ми вважаємо також дослідження ринку в системі «проблема-перспектива», ретроспективний аналіз і товарознавство стану окремих груп і видів імпорту та експорту взуттєвої продукції в основних країнах з метою популяризації та використання їх досвіду.

8. Розраховані прогнози показники діяльності організації експорту взуття досліджуваного підприємства на ринок Польщі свідчать про позитивну динаміку розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємства за сприятливих умов зовнішнього середовища та безпосередніх зусиль керівництва підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бердар М. М. Фінанси підприємств : навч. посіб. / М. М. Бердар. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.
2. Беднарчук М.С. Наукові основи формування асортименту і якості взуття спеціального призначення: монографія. Львів: Видавництво Львівської комерційної академії, 2015. - 528 с.
3. Бровка Є. Г. Зовнішньоекономічна діяльність / Є. Г. Бровка, І. П. Продіус. – М: МТ-Прес, 2008. – 186 с.
4. Васюк Т. В. Методи дослідження та визначення економічної ефективності зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання. *Актуальні проблеми економіки*. 2015. № 3. С. 131–136.
5. Гобела В. В. Управління зовнішньоекономічною діяльністю & Management of Foreign Economic Activity : навчальний посібник. Львів : ЛьвДУВС, - 2021. - 244 с.
6. Гребельник О.П. Основи зовнішньоекономічної діяльності : підручник ; Університет ДФС України. Ірпінь, 2019. - 410 с.
7. Гузенко Г. М. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: сутність, економічний механізм її розбудови, особливості / Г. М. Гузенко, Ю. О. Гайдученко, 2013. – 89 с.
8. Долженко М.В. Дослідження фізико-механічних характеристик шкіряних матеріалів в процесі виготовлення та експлуатації взуття / М.В. Долженко, С.С. Гаркавенко, А.І. Бабич // *Вісник Київського національного університету технологій та дизайну*. – 2017. – № 2. – С. 12–20.
9. Євдокимов В. В. Внутрішній контроль операцій експорту та імпорту товарів / В. В. Євдокимов, В. Т. Венцель // *Вісник Донбаської державної машинобудівної академії*. – 2011. – № 3 (24). – С. 79–84.

10. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств : підручник для вузів / І. В. Багрова, Н. І. Редіна, В. Є. Власюк, О. О. Гетьман ; за ред. д-ра екон. наук, проф. І. В. Багрової. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 580 с.
11. Зовнішньоекономічна діяльність: теорія і практика сучасного менеджменту : монографія / під заг. ред. д.е.н., професора Л. В. Батченко. – Донецьк : ДонДУУ, 2005. – 244 с.
12. Зовнішньоторговельні аспекти конкурентної політики України в умовах СОТ : монографія / А. А. Мазаракі, В. В. Юхименко, О. П. Гребельник, Т. М. Мельник; за заг. ред. А. А. Мазаракі. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2008. – 309 с.
13. Іванченко К. І. Теоретико-методологічні основи формування системи менеджменту організації діяльності зовнішньоекономічного підрозділу підприємства / К. І. Іванченко, М. І. Іванченко: матеріали 10 науково-практичної конференції студентів, аспірантів і докторантів [«Менеджмент підприємницької діяльності»], (Сімферополь, 3-4 квітня 2012). – Сімферополь : ДІАЙПІ, 2012. – С. 53–55.
14. Козак Ю.Г. Зовнішньоекономічна діяльність : навчальний посібник. Видання 6-те, перероб. та доп. / За ред. Козака Ю. Г. –К.: «Центр учбової літератури», 2019. – 292 с.
15. Козик В.В. Міжнародні економічні відносини : навчальний посібник. Київ : Знання, 2006. - 407 с.
16. Кондратенко Н. О., Тернова І. А., Колесник Т. М. Теоретико-методичні аспекти управління зовнішньоекономічною діяльністю господарюючих суб'єктів України. *Бізнес Інформ*. 2021. №2. С. 21–26.
17. Маталка С. М. Управління ефективністю організації діяльності зовнішньоекономічного підрозділу підприємства : монографія / С. М. Маталка. – Луганськ : Ноулідж. – 2011. – 210 с.
18. Матвійчук А. В., Сметанюк О.А. Діагностика фінансового стану підприємства із застосуванням інструментарію нечіткої логіки. *Фінанси України*. 2007. - № 12. - С. 115-128.

19. Мельник О. Г., Логвиненко Ю.Л. Індикатори оцінювання ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Вісник Національного університету "Львівська політехніка". *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку*. - 2007. - № 599. - С. 124–130.

20. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності : підручник / за ред. О. А. Кириченка ; 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2008. – 518 с.

21. Міхеєва О. Г. Роль міжнародного права у здійсненні митнотарифного регулювання зовнішньоторговельної діяльності України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук / О. Г. Міхеєва. – Ін-т міжнародних відносин. – К. : Вид-во НУ ім. Т. Шевченка, 2003. – 14 с.

22. Орловська Ю. В. Управління організації діяльності зовнішньоекономічного підрозділу підприємства : навч. посібн. / Ю. В. Орловська. – Дніпропетровськ, 2010. – 304 с.

23. Офіційна фінансова звітність ТОВ «Olteya» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.olteya>

24. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 № 959-ХІІ // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 29. – Ст. 377.

25. Пшик-Ковальська О. О. Процес планування організації діяльності зовнішньоекономічного підрозділу підприємства / О. О. Пшик-Ковальська // *Наукові праці НУ «Львівська політехніка»*. – 2012. – С. 468–472.

26. Румянцев А. П. Міжнародна економіка : практикум / А. П. Румянцев, Ю. О. Коваленко. – К. : ЦНЛ, 2007. – 296 с.

27. Сайт державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>

28. Сойма С. Ю. Зовнішньоекономічна діяльність регіону в умовах ринкової трансформації : автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук: 08.00.05 : захищена 25.10.11. / С. Ю. Сойма. – Ужгород, 2011. – 22 с.

29. Стефаник М.П. Формування та оцінювання споживних властивостей туристичного взуття: дис... к.т.н.: 05.18.08. Львів: Львівський торговельно-економічний університет, 2021. - 160 с.

30. Черчик Л. Основні проблеми організації діяльності зовнішньоекономічного підрозділу підприємства України / Л. Черчик // *Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. – 2016. – № 2. – С. 21–26.

31. Чирка Д. М. Документування на підприємствах зовнішньоекономічної діяльності / Д. М. Чирка // *Міжнародний збірник наукових праць*. – 2011. – № 1 (19). – С. 393–400.

32. Шевченко Л. В. Напрями розвитку законодавчої бази механізму державного управління українських зовнішньоекономічних відносин / Л. В. Шевченко // *Інвестиції : практика та досвід*. – 2010. – № 23. – С. 139–141.

33. Шевченко О. Зовнішньоекономічна політика держави в контексті моделі ендогенного розвитку глобальної економіки / О. Шевченко // *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. – 2010. – № 5-1. – С. 229–234.

34. Hiking and Trail Footwear Market size to grow by USD 4.25 billion. URL: <https://www.prnewswire.com/news-releases/hiking-and-trail-footwear-market-size-to-grow-by-usd-4-25-billion--technavio-301501170.html>.

35. Global Footwear Market to Reach \$440 Billion by 2026. URL: <https://www.prnewswire.com/news-releases/global-footwear-market-to-reach-440-billion-by-2026-301298995.html>.

36. Ławińska K., Serweta W., Genaszewska D., Popowych N. Patent na wynalazek pt.: Zastosowanie w produkcji obuwia skórzanego i skórzano-tekstylnego skór modyfikowanych ekstraktem bambusa i/lub kukurydzy i/lub lnu P.424657. Zgłaszający: Instytut przemysłu skórzanego w Łodzi, Łódź.

37. Ławińska K., Serweta W., Genaszewska D., Popowych N. Patent na wynalazek pt.: Sposób wyprawy skór P. 424659. Zgłaszający: Instytut przemysłu skórzanego w Łodzi, Łódź.

ДОДАТКИ

Додаток А

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2018 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	1989	2486	0
первісна вартість	1001	5604	6305	0
накопичена амортизація	1002	3615	3819	0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0	0
Основні засоби:	1010	394629	439908	0
первісна вартість	1011	1039832	1072253	0
знос	1012	645203	632345	0
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	34612	19159	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	1789	1711	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0	0
Усього за розділом I	1095	433019	463264	0
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	169524	188085	0
Виробничі запаси	1101	53745	47709	0
Незавершене виробництво	1102	1086	1354	0
Готова продукція	1103	114583	138890	0
Товари	1104	110	132	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0
Депозити перестраховування	1115	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	236814	173504	0

Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	8233	8703	0
з бюджетом	1135	5315	5784	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0	0
з нарахованих доходів	1140	776	865	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	27844	26712	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	6714	9880	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	142915	217476	0
Готівка	1166	1	1	0
Рахунки в банках	1167	142914	217475	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0
у тому числі в:		0	0	
резервах довгострокових зобов'язань	1181			0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0
Інші оборотні активи	1190	2	5	0
Усього за розділом II	1195	617758	633731	0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0
Баланс	1300	1050777	1096995	0

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	179528	179528	0
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0	0
Додатковий капітал	1410	308559	402079	0
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	15000	19943	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	98645	94605	0
Неоплачений капітал	1425	0	0	(0)
Вилучений капітал	1430	0	0	(0)
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	601732	696155	0
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	10230	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	889	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	90,2	0

Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітнього періоду)	1531	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітнього періоду)	1532	0	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітнього періоду)	1533	0	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітнього періоду)	1534	0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0
Усього за розділом II	1595	11116	0	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	0	0	0
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	398553	334880	0
за розрахунками з бюджетом	1620	8025	10188	0
за у тому числі з податку на прибуток	1621	7262	9589	0
за розрахунками зі страхування	1625	880	852	0
за розрахунками з оплати праці	1630	1887	2022	0
за одержаними авансами	1635	112	144	0
за розрахунками з учасниками	1640	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	992	8837	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	28333	34328	0
Усього за розділом III	1695	437929	400840	0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	1050777	1096995	0

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2018 рік**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	28917	739020
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0

Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2015	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	411213	337637
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		
Валовий: прибуток	2090	517704	401383
Валовий: збиток	2095	0	0
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	12246	33398
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і товарів автомобілебудівного концерну	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2130	0	0
Адміністративні витрати	2130	(52786)	(80000)
Витрати на збут	2150	(112308)	(85111)
Інші операційні витрати	2180	(258116)	(254969)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і товарів автомобілебудівного концерну	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	106740	14701
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	19429	21760
Інші доходи	2240	20213	615
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	0	0
Втрати від участі в капіталі	2255	0	0
Інші витрати	2270	(2)	(2)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	106740	14701
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	0	0
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	29282	0
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	96791	44527
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	0	0

II. СУКУПНИЙ ДОХІД			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період

			попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	96791	44527

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			
Матеріальні затрати	2500	289562	269877
Витрати на оплату праці	2505	85695	81658
Відрахування на соціальні заходи	2510	28965	26890
Амортизація	2515	59877	57851
Інші операційні витрати	2520	357447	343837
Разом	2550	821546	780113

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ			
Середньорічна кількість простих акцій	2600	319200	319200
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	319200	319200
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	3,167	2,511
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	3,167	2,511
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,5	0,5

Додаток Б

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2019 р.**

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	2486	2561	0
первісна вартість	1001	6305	6577	0
накопичена амортизація	1002	3819	4016	0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0	0
Основні засоби:	1010	439908	400552	0
первісна вартість	1011	1072253	1096651	0
знос	1012	632345	696099	0
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	19159	123798	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	1711	1680	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0	0
Усього за розділом I	1095	463264	528591	0
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	188085	207076	0
Виробничі запаси	1101	47709	56779	0
Незавершене виробництво	1102	1354	1388	0
Готова продукція	1103	138890	148765	0
Товари	1104	132	144	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	173504	254709	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	8703	19000	0
з бюджетом	1135	5784	36265	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0	0
з нарахованих доходів	1140	865	9671	0

із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	26712	8358	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	9880	9412	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	217476	180209	0
Готівка	1166	1	1	0
Рахунки в банках	1167	217475	180208	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0
у тому числі в:		0	0	
резервах довгострокових зобов'язань	1181			0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0
Інші оборотні активи	1190	5	7	0
Усього за розділом II	1195	633731	746803	0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0
Баланс	1300	1096995	1096995	0

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	179528	179528	0
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0	0
Додатковий капітал	1410	402079	494203	0
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	19943	24783	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	94605	197879	0
Неоплачений капітал	1425	0	0	(0)
Вилучений капітал	1430	0	0	(0)
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	696155	896393	0
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	90,2	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0	0

резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітнього періоду)	1531	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітнього періоду)	1532	0	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітнього періоду)	1533	0	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітнього періоду)	1534	0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0
Усього за розділом II	1595	0	0	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	0	0	0
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	334880	321488	0
за розрахунками з бюджетом	1620	10188	17086	0
за у тому числі з податку на прибуток	1621	9589	16840	0
за розрахунками зі страхування	1625	852	616	0
за розрахунками з оплати праці	1630	2022	1978	0
за одержаними авансами	1635	144	188	0
за розрахунками з учасниками	1640	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	8837	3664	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	34328	17151	0
Усього за розділом III	1695	400840	379001	0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	1096995	1096995	0

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2019 рік**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1169746	928917
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховування	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2015	0	0

Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	462271	411213
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		
Валовий: прибуток	2090	707475	517704
Валовий: збиток	2095	0	0
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	25535	12246
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і товарів автомобілебудівного концерну	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2130	0	0
Адміністративні витрати	2130	(42047)	(52786)
Витрати на збут	2150	(143577)	(112308)
Інші операційні витрати	2180	(313926)	(258116)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і товарів автомобілебудівного концерну	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	233460	106740
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	14517	19429
Інші доходи	2240	30101	20213
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	0	0
Втрати від участі в капіталі	2255	0	0
Інші витрати	2270	(8)	(2)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	233460	106740
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	0	0
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	47752	29282
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	200243	96791
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	0	0

II. СУКУПНИЙ ДОХІД			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0

Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	200243	96791

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			
Матеріальні затрати	2500	312569	289562
Витрати на оплату праці	2505	89562	85695
Відрахування на соціальні заходи	2510	30562	28965
Амортизація	2515	61589	59877
Інші операційні витрати	2520	462735	357447
Разом	2550	957017	821546

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ			
Середньорічна кількість простих акцій	2600	319200	319200
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	319200	319200
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	3,167	3,167
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	3,167	3,167
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,5	0,5

Додаток В

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2020 р.**

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	2561	3347	0
первісна вартість	1001	6577	7550	0
накопичена амортизація	1002	4016	4203	0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0	0
Основні засоби:	1010	400552	649988	0
первісна вартість	1011	1096651	1112553	0
знос	1012	696099	462565	0
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	123798	6272	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	1680	1604	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0	0
Усього за розділом I	1095	528591	661211	0
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	207076	356252	0
Виробничі запаси	1101	56779	166818	0
Незавершене виробництво	1102	1388	2831	0
Готова продукція	1103	148765	186433	0
Товари	1104	144	170	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	254709	247558	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	19000	26284	0
з бюджетом	1135	36265	42212	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0	0
з нарахованих доходів	1140	9671	18764	0

із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	8358	40662	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	9412	30275	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	180209	310405	0
Готівка	1166	1	1	0
Рахунки в банках	1167	180208	310404	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0
у тому числі в:		0	0	
резервах довгострокових зобов'язань	1181			0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0
Інші оборотні активи	1190	7	8	0
Усього за розділом II	1195	746803	1072420	0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0
Баланс	1300	1096995	1733631	0

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	179528	179528	0
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0	0
Додатковий капітал	1410	494203	730667	0
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	24783	34883	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	197879	363070	0
Неоплачений капітал	1425	0	0	(0)
Вилучений капітал	1430	0	0	(0)
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	896393	1308148	0
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0	0

резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітнього періоду)	1531	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітнього періоду)	1532	0	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітнього періоду)	1533	0	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітнього періоду)	1534	0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0
Усього за розділом II	1595	0	0	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	0	0	0
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	321488	391931	0
за розрахунками з бюджетом	1620	17086	20073	0
за у тому числі з податку на прибуток	1621	16840	19472	0
за розрахунками зі страхування	1625	616	773	0
за розрахунками з оплати праці	1630	1978	2703	0
за одержаними авансами	1635	188	258	0
за розрахунками з учасниками	1640	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	3664	8694	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	17151	1051	0
Усього за розділом III	1695	379001	425483	0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	1096995	1733631	0

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2020 рік**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1200072	1169746
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховування	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2015	0	0

Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	386119	462271
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		
Валовий: прибуток	2090	813953	707475
Валовий: збиток	2095	0	0
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	151783	25535
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і товарів автомобілебудівного концерну	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2130	0	0
Адміністративні витрати	2130	(59151)	(42047)
Витрати на збут	2150	(106344)	(143577)
Інші операційні витрати	2180	(454761)	(313926)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і товарів автомобілебудівного концерну	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	345480	233460
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	14744	14517
Інші доходи	2240	4485	30101
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	0	0
Втрати від участі в капіталі	2255	0	0
Інші витрати	2270	(8)	(2)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	364701	233460
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	0	0
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-68746	47752
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	295955	200243
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	0	0

II. СУКУПНИЙ ДОХІД			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0

Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	295951	200243

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			
Матеріальні затрати	2500	350967	312569
Витрати на оплату праці	2505	91891	89562
Відрахування на соціальні заходи	2510	32869	30562
Амортизація	2515	62621	61589
Інші операційні витрати	2520	560701	462735
Разом	2550	1099049	957017

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ			
Середньорічна кількість простих акцій	2600	319200	319200
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	319200	319200
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	3,167	3,167
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	3,167	3,167
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,5	0,5

Додаток Г

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2021 р.**

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	3347	52683	0
первісна вартість	1001	7550	59331	0
накопичена амортизація	1002	4203	6648	0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0	0
Основні засоби:	1010	649988	595627	0
первісна вартість	1011	1112553	1134659	0
знос	1012	462565	539032	0
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	182184	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	6272	5726	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	1604	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0	0
Усього за розділом I	1095	661211	836220	0
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	356252	535007	0
Виробничі запаси	1101	166818	313035	0
Незавершене виробництво	1102	2831	13830	0
Готова продукція	1103	186433	207942	0
Товари	1104	170	200	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	247558	416057	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	26284	22703	0
з бюджетом	1135	42212	5240	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0	0
з нарахованих доходів	1140	18764	5	0

із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	40662	111710	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	30275	260825	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	310405	56982	0
Готівка	1166	1	3	0
Рахунки в банках	1167	310404	56979	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0
у тому числі в:		0	0	
резервах довгострокових зобов'язань	1181			0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0
Інші оборотні активи	1190	8	47	0
Усього за розділом II	1195	1072420	1408576	0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0
Баланс	1300	1733631	2244796	0

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	179528	179528	0
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0	0
Додатковий капітал	1410	730667	1012216	0
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	34883	49883	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	363070	49883	0
Неоплачений капітал	1425	0	0	(0)
Вилучений капітал	1430	0	0	(0)
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	1308148	1691834	0
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	6762	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	111	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0	0

резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітнього періоду)	1531	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітнього періоду)	1532	0	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітнього періоду)	1533	0	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітнього періоду)	1534	0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0
Усього за розділом II	1595	0	6873	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	0	0	0
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	391931	480898	0
за розрахунками з бюджетом	1620	20073	26669	0
за у тому числі з податку на прибуток	1621	19472	25064	0
за розрахунками зі страхування	1625	773	882	0
за розрахунками з оплати праці	1630	2703	2817	0
за одержаними авансами	1635	258	403	0
за розрахунками з учасниками	1640	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	8694	10556	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	1051	23864	0
Усього за розділом III	1695	425483	546089	0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	1733631	2244796	0

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2021 рік**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1711495	1200072
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховування	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2015	0	0

Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	681754	386119
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		
Валовий: прибуток	2090	1029741	813953
Валовий: збиток	2095	0	0
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	236736	151783
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і товарів автомобілебудівного концерну	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2130	0	0
Адміністративні витрати	2130	(140282)	(59151)
Витрати на збут	2150	(226433)	(106344)
Інші операційні витрати	2180	(454797)	(454761)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і товарів автомобілебудівного концерну	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	444965	345480
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	22517	14744
Інші доходи	2240	12184	4485
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(12)	0
Втрати від участі в капіталі	2255	0	0
Інші витрати	2270	(476)	(8)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	479178	364701
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	0	0
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-95492	-68746
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	383686	295955
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	0	0

II. СУКУПНИЙ ДОХІД			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0

Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	383686	295951

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			
Матеріальні затрати	2500	594182	350967
Витрати на оплату праці	2505	107837	91891
Відрахування на соціальні заходи	2510	36738	32869
Амортизація	2515	82650	62621
Інші операційні витрати	2520	712066	560701
Разом	2550	1533473	1099049

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ			
Середньорічна кількість простих акцій	2600	319200	319200
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	319200	319200
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	3,167	3,167
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	3,167	3,167
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,5	0,5

Додаток Д

Довідка з TradeMap щодо умов експорту взуття до Польщі

Країна-експортер Україна	Країна призначення Польща	Товар 6404110000 - Взуття спортивне, в в т.ч. взуття для тенісу, баскетболу, спортивного взуття, взуття для тренувань, тощо з підошвою з гуми або пластмаси та верхом із текстильних матеріалів
-----------------------------	------------------------------	--

Митні тарифи

Щодо товару: 6404110000 – Sports footwear, incl. tennis shoes, basketball shoes, gym shoes, training shoes and the like, with outer soles of rubber or plastics and uppers of textile materials

Експортер: Україна

Імпортер: Польща

Тарифний рік: 2022 (HS Rev.2022)

Тарифний режим	Застосований тариф	АВЕ	Примітки
MFN duties (Applied)	16,90%	16,90%	-
Preferential tariff for Ukraine	0%	0%	Trade agreement details

Заходи захисту внутрішнього ринку

Щодо товару: 6404110000 – Sports footwear, incl. tennis shoes, basketball shoes, gym shoes, training shoes and the like, with outer soles of rubber or plastics and uppers of textile materials

Експортер: Україна

Імпортер: Польща

Польща не застосовує жодних торговельних заходів щодо вибраного продукту.

Нормативні вимоги

Щодо товару: 6404110000 – Sports footwear, incl. tennis shoes, basketball shoes, gym shoes, training shoes and the like, with outer soles of rubber or plastics and uppers of textile materials

Експортер: Україна

Імпортер: Польща

Версія ДС: HS Rev.2019

Класифікація НТМ: NTM rev. 2019

Рік НТМ : 2022

Вимоги до імпорту, які застосовуються до цього товару	Всього заходів
В310 - Вимоги до маркування	1
В700 - Вимоги до якості, безпеки або продуктивності продукції	1
В830 - Вимога сертифікації	1
В840 - Вимога перевірки	1
Е320 - Заборона з неекономічних причин	2